

соціологічна група

РЕЙТИНГ

Суспільно-політичні настрої населення: нові виклики

Квітень 2018

Методологія

- Аудиторія: населення України від 18 років і старше
- Вибірка репрезентативна за віком, статтю, регіонам і типу поселення. Вибіркова сукупність: **6000 респондентів**
- Особисте формалізоване інтерв'ю (face-to-face)
- Помилка епрезентативності дослідження: не більше **1,5%**
- Терміни проведення: **10-22 квітня 2018 року**

Кластеризація:

РЕЗЮМЕ

- Згідно з результатами дослідження, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг», 75% опитаних вважають, що справи в Україні йдуть у неправильному напрямку, 14% – висловлюють протилежну думку, 11% – вагаються з оцінками у цьому питанні. Відносно менше песимізму у цьому питанні висловлюють мешканці Києва та Подільського кластеру (Вінницька та Хмельницька області), найвищий рівень критики – у регіонах Півдня та Сходу.
- Поступово зростає запит на зміни. Сьогодні майже 70% опитаних вважають, що країні потрібні радикальні перетворення, ще 10% вважають, що краще хай залишається як є, лише б не гірше, разом з тим, 16% – за повернення того, як було раніше. У середовищі майже усіх електоральних груп, за винятком прихильників діючої влади, кількість тих, хто вимагає змін перевищує кількість прихильників стабільності, або повернення у минуле. Відносно вищий запит на поворот у зворотному напрямку серед симпатиків Ю.Бойка, В.Рабіновича та О.Ляшка (більше 20%), на стабілізацію – у прихильників П.Порошенка (45%). Найбільше тих, хто прагне змін серед молодих (до 40 років), більш заможних та більш освічених респондентів, а також опитаних, які прагнуть змін у політиці і шукатимуть альтернатив на майбутніх виборах серед «нових» партій, зокрема, серед прихильників С.Вакарчука і В.Зеленського. Водночас, запит на радикальні перетворення серед респондентів інших категорій не менш високий.
- У суспільстві зростає вимога на модернізацію політичного середовища. Якщо у 2012 році половина опитаних були готові підтримувати партії, які були представлені у Верховній Раді, і лише 21% хотіли змінити їх, то у квітні ц.р. ситуація зворотна: 46% опитаних висловили готовність підтримати нові політичні проекти, і лише третина голосувала б за парламентські партії. Найбільше тих, хто прагне змін у політичному житті серед молоді, більш забезпечених респондентів та мешканців міст. Навіть у середовищі прихильників «старих» партій не менше третини готові шукати їм альтернативу.
- Припинення військових дій на Сході України та посилення боротьби з корупцією – два основні очікування від майбутнього Президента України. 38% очікують від нового Глави держави відродження промисловості, майже чверть – підвищення якості медицини та соціальних стандартів, 16% – зменшення впливу олігархів на політику, 11% – відродження аграрного сектору, 7% – стимулювання розвитку бізнесу.
- Нові обличчя в українській політиці користуються найвищим рівнем довіри серед громадян. Святославу Вакарчуку довіряють 33% опитаних, не довіряють – 47%, Володимирі Зеленському довіряють 32%, не довіряють – 50%.
- Анатолію Гриценку довіряють 26%, Юлії Тимошенко – 20%, Олегу Ляшку – 17%, Юрію Бойку – 18%, Володимирі Гройсману – 17%, Андрію Садовому – 17%, Вадиму Рабіновичу – 14%, Валентину Наливайченку – 14%, Петру Порошенку – 13%, Олегу Тягнибоку – 11%, Арсенію Яценюку – 8%.
- У президентському рейтингу лідирує Ю.Тимошенко, її готові підтримати близько 9% серед усіх опитаних, А.Гриценка – 7%, Ю.Бойка, С.Вакарчука, В.Зеленського – по 6%, П.Порошенка, О.Ляшка – 5%, В.Рабіновича – 4%, А.Садового – 2%, В.Наливайченка, О.Тягнибока, А.Яценюка – 1%, іншого кандидата – 11%, ще третина – не визначилися або не мають намірів голосувати.
- Водночас, серед тих, хто мають намір голосувати і визначився з вибором, підтримка кандидатів становить: Ю.Тимошенко – близько 14%, А.Гриценко – 11%, Ю.Бойко, П.Порошенко, С.Вакарчук – 9%, В.Зеленський, О.Ляшко – 8%, В.Рабінович – 6%.
- Лідером т.зв. «другого вибору» є В.Зеленський, його могли б підтримати до 6% тих, хто не знайшов би у списку кандидатів свого основного фаворита. Близько 4% респондентів за таких умов могли б віддати голоси за Ю.Тимошенко, С.Вакарчука, А.Гриценка та О.Ляшка, по 2% – за В.Рабіновича, Ю.Бойка, А.Садового, О.Тягнибока, П.Порошенка та В.Наливайченка.

РЕЗЮМЕ

- Слід зазначити, що прихильники «нових» кандидатів, за умови неучасті свого фаворита, швидше схильні голосувати за «нові обличчя», аніж за особистостей, які вже давно присутні в українській політиці – щонайменше третина прихильників С.Вакарчука можуть проголосувати за В.Зеленського.
- Лідером антирейтингу є П.Порошенко. Майже половина опитаних не проголосували б за нього за жодних умов. Антирейтинг А.Яценюка – 26%, О.Ляшка – 25%, Ю.Тимошенко – 24%, О.Тягнибока – 18%, Ю.Бойка – 17%, В.Рабіновича – 16%.
- **Партійний рейтинг очолює Батьківщина.** Цю політичну силу готові підтримати близько 9% серед всіх опитаних. За Опозиційний блок, партію «Слуга народу» В.Зеленського, Громадянську позицію А.Гриценка – по 6%, Радикальну партію, партію «За життя», БПП Солідарність – по 5%, Самопоміч – 3%, Свободу і Аграрну партію – по 2%. Інші партії – близько 14%, понад третина – не визначилися або не мають намірів голосувати.
- Водночас, серед тих, хто мають намір голосувати і визначився з вибором підтримка партій становить: Батьківщина – 16%, Громадянська позиція А.Гриценка, Опозиційний блок – по 10%, партія «Слуга народу» В.Зеленського – 9%, партія «За життя», Радикальна партія, БПП Солідарність – по 8%, Самопоміч – 5%. Найближчі до подолання прохідного бар'єру партії Свобода (4%), Аграрна партія (3%) та УКРОП (2%).
- **Найчастіше мотивом вибору політичної сили опитані обирали підтримку соціально-економічних ініціатив партії.** Виходячи з симпатій до лідера обирають 17%, через ідеологічні засади – 11%. У динаміці за останні кілька років суттєво зріс запит на соціально-економічні ініціативи та зменшився запит на ідеологічні принципи.
- У суспільстві спостерігається поступовий відхід від патерналістських очікувань та зростання запиту на індивідуальну активність та інтернальну позицію. Якщо у 2011 році майже 80% респондентів вважали, що саме влада повинна брати на себе відповідальність у забезпеченні життя кожного громадянина, то на сьогодні таких опитаних менше 60%. Найбільш схильними до патерналістських ціннісних орієнтацій – найстарші та найбідніші опитані, до індивідуальної активності – наймолодші та найзаможніші. Рівень освіти також позитивно впливає на зміни у ціннісних орієнтирах громадян. Аналогічно змінюються погляди стосовно необхідності «зрівняння» доходів. Сім років тому майже 70% підтримували подібні ініціативи, сьогодні таких вдвічі менше. Натомість зростає підтримка тези, що потрібно стимулювати індивідуальну активність громадян шляхом можливостей для збільшення доходів.
- Натомість дещо слабшу динаміку має питання зменшення частки державної власності в бізнесі та промисловості на користь приватної: у 2011 році 61% підтримували збільшення державної частки власності, у 2017 році цей показник зменшився до 52%, а у 2018 році знову підвищився до 58%.
- **Незважаючи на ціннісні зрушення у суспільстві, на фоні кризових явищ у економіці та політиці, поступово зростає запит на необхідність наведення порядку, навіть якщо для цього доведеться піти на обмеження демократичних принципів та свобод.** Такий розвиток подій підтримують 70% опитаних (минулого року їх було 63%). За збільшення свободи, демократії за відсутності порядку – лише 15% (у 2017 році – 22%). Запит на порядок найвищий серед найстарших, найбільш бідних та громадян з нижчим рівнем освіти. Водночас навіть у середовищі наймолодших, найзаможніших та опитаних з високим рівнем освіти частка тих, хто виступає за порядок – не менше 60%.

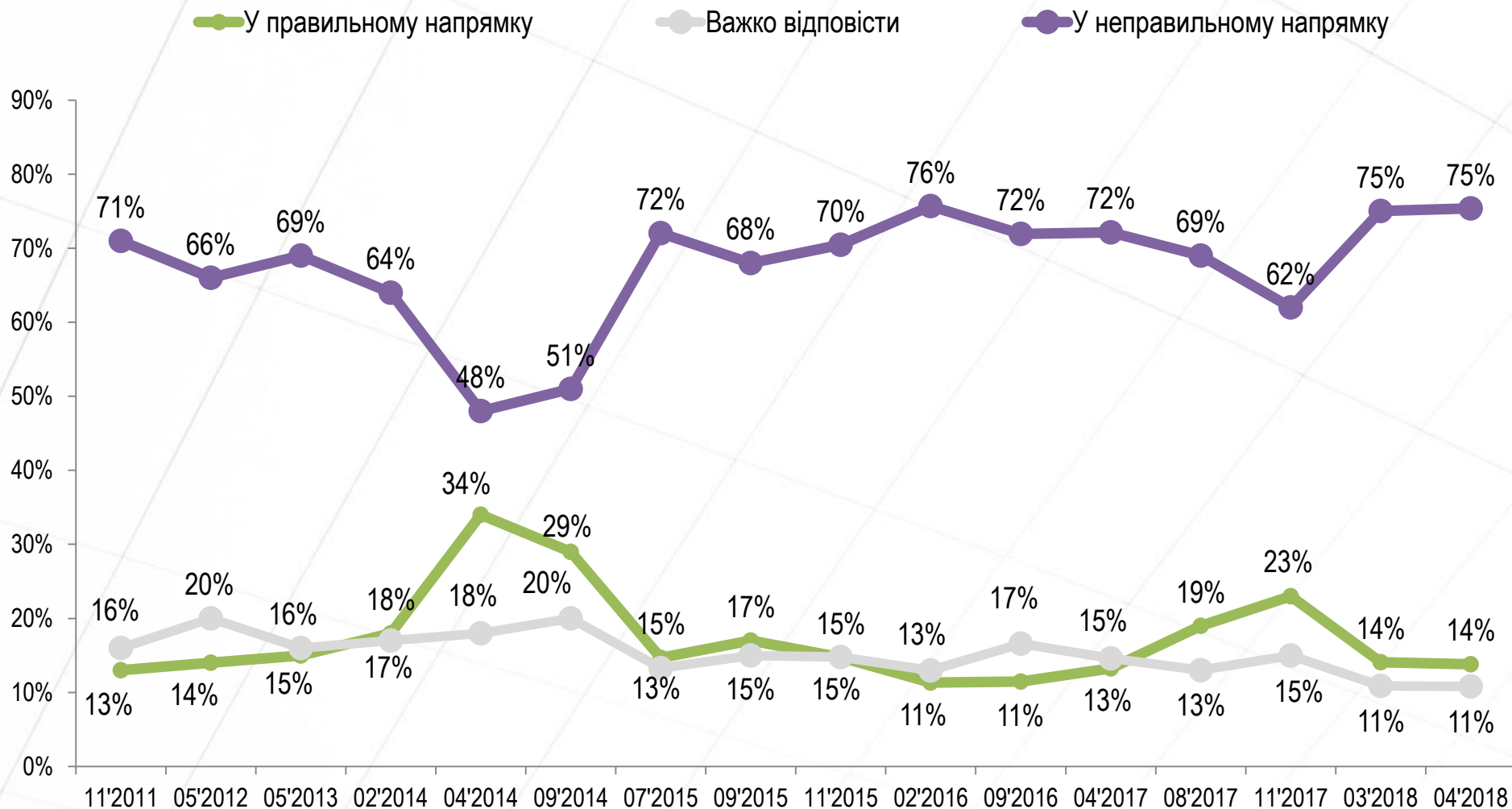
РЕЗЮМЕ

- **На тлі зростання оцінки щодо поширення корупції на місцях, поступово спадає рівень терпимості до цього явища.** За п'ять останніх років кількість тих, хто вважає, що рівень корупції зростає збільшилася з 49% до 61%. Водночас частка тих, хто вважає, що хабар є виправданим, якщо необхідно вирішити питання, що мають особисту значимість, зменшилася з 37% до 13%. Також дещо зменшилася і кількість тих, хто особисто давав хабарі (з 27% у 2013 році до 22% у 2018 році). Найбільше тих, хто давав хабарі серед респондентів, від 30 до 50 років, та більш заможних й освічених.
- **Поступово змінюється ставлення до корупції як до явища загалом.** Поступово збільшується кількість тих, хто вважає, що корупція – це хвороба, яка заважає розвиватися українському суспільству (55%) та зменшується частка тих, хто переконаний, що це механізм, без якого не може існувати наше суспільство (39%). Водночас найбільше прихильників останньої тези спостерігається серед наймолодших (до 40 років), найосвіченіших та забезпечених респондентів. Серед тих, хто особисто давав хабарі протягом останнього року так вважають, майже половина опитаних (47%). Також третина серед них виправдовують хабарництво в особистих цілях.
- Абсолютна більшість респондентів (не менше 75%) переконана, що покарання за корупцію для чиновників центральних органів влади, правоохоронців, податківців, митників, місцевих можновладців, повинно бути дуже суворим (ув'язнення, конфіскація майна). При цьому, **чим вищий рівень влади, тим суворіше повинно бути покарання.** Від 11% до 18% вважають, що відповідальність за хабарництво повинно обмежитися штрафом або ж звільненням з роботи. Лише 1-2% підтримують легкі покарання (попередження, догана). Натомість стосовно вчителів та медиків позиція значно лояльніша: за важке покарання для цієї категорії службовців виступають 44%, помірне – 32%, а 15% – взагалі проти будь якої кримінальної відповідальності за хабарництво для педагогів та лікарів

Оцінка ситуації

Як Ви вважаєте, в цілому, справи в Україні йдуть у правильному чи неправильному напрямку?

Як Ви вважаєте, в цілому, справи в Україні йдуть у правильному чи неправильному напрямку?

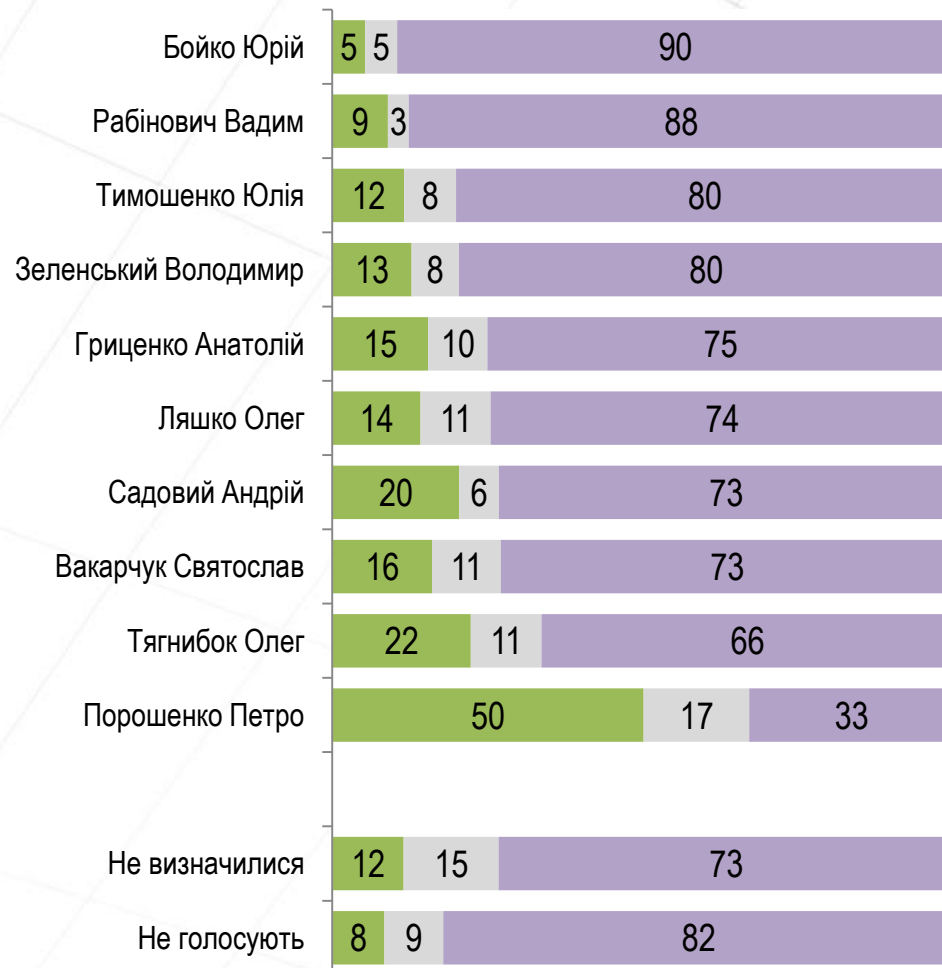

- У правильному напрямку
- Важко відповісти
- У неправильному напрямку

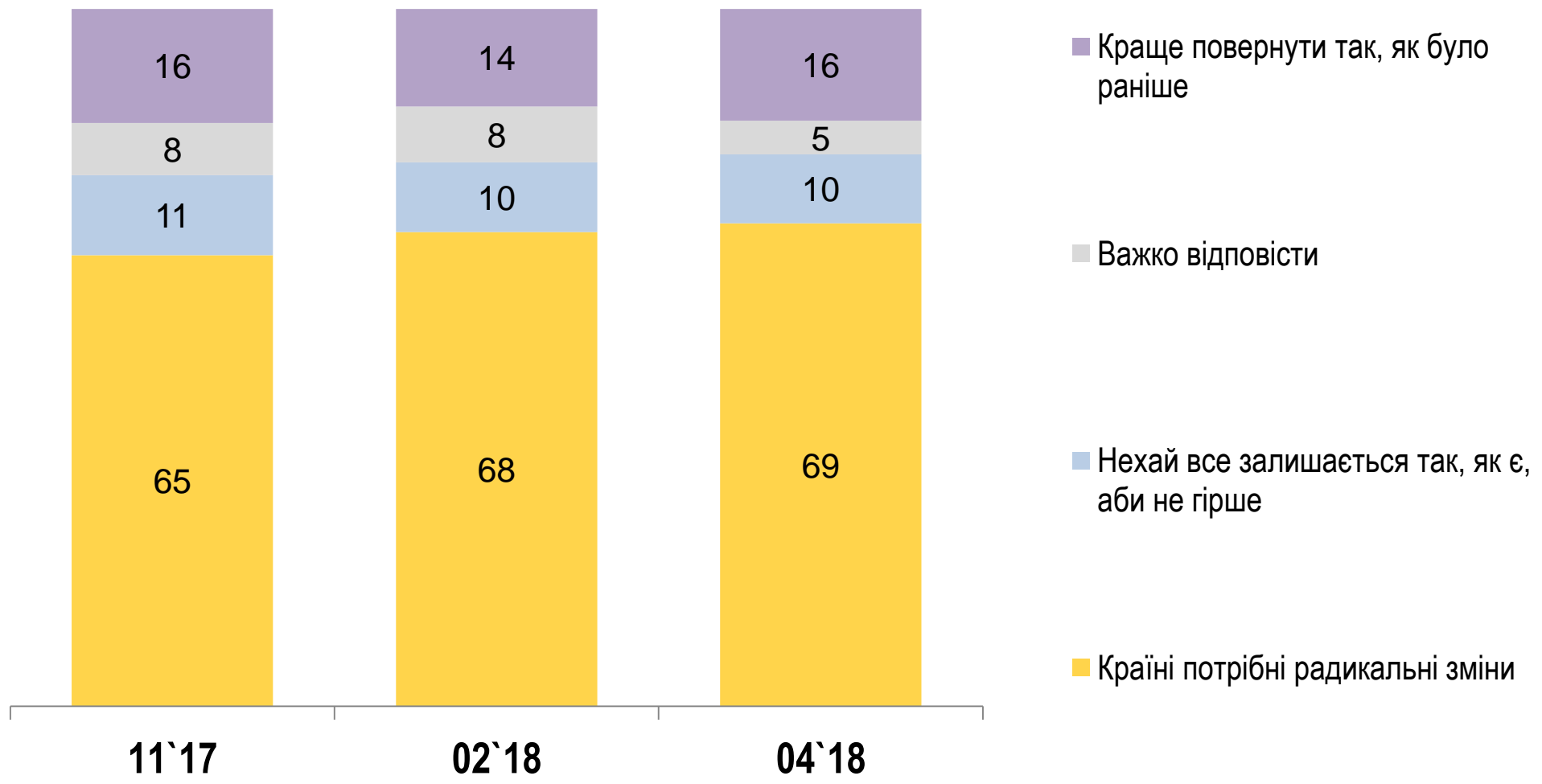
Кластери

Виборці кандидатів

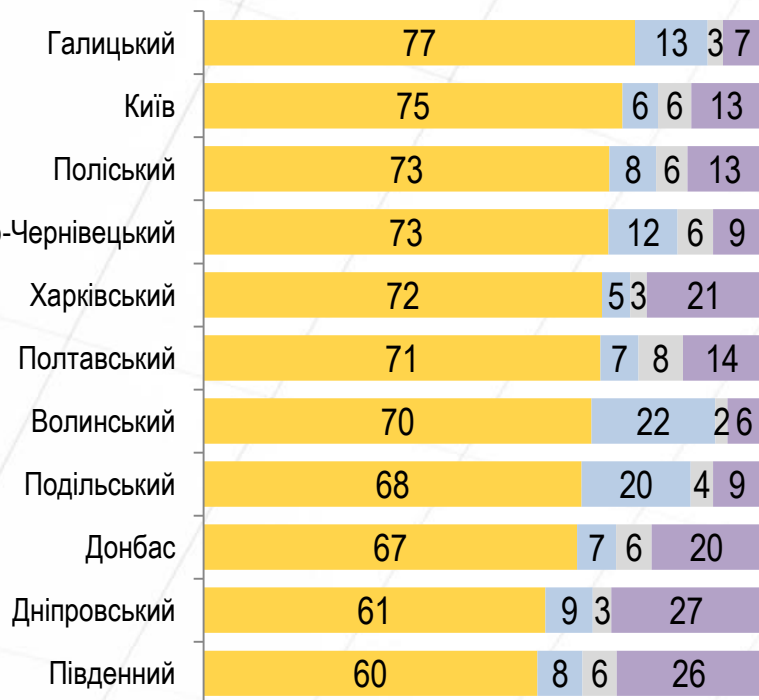
На Вашу думку, в цілому, країні сьогодні потрібні радикальні зміни чи нехай все залишається так, як є, аби не гірше, чи краще повернути так, як було раніше?

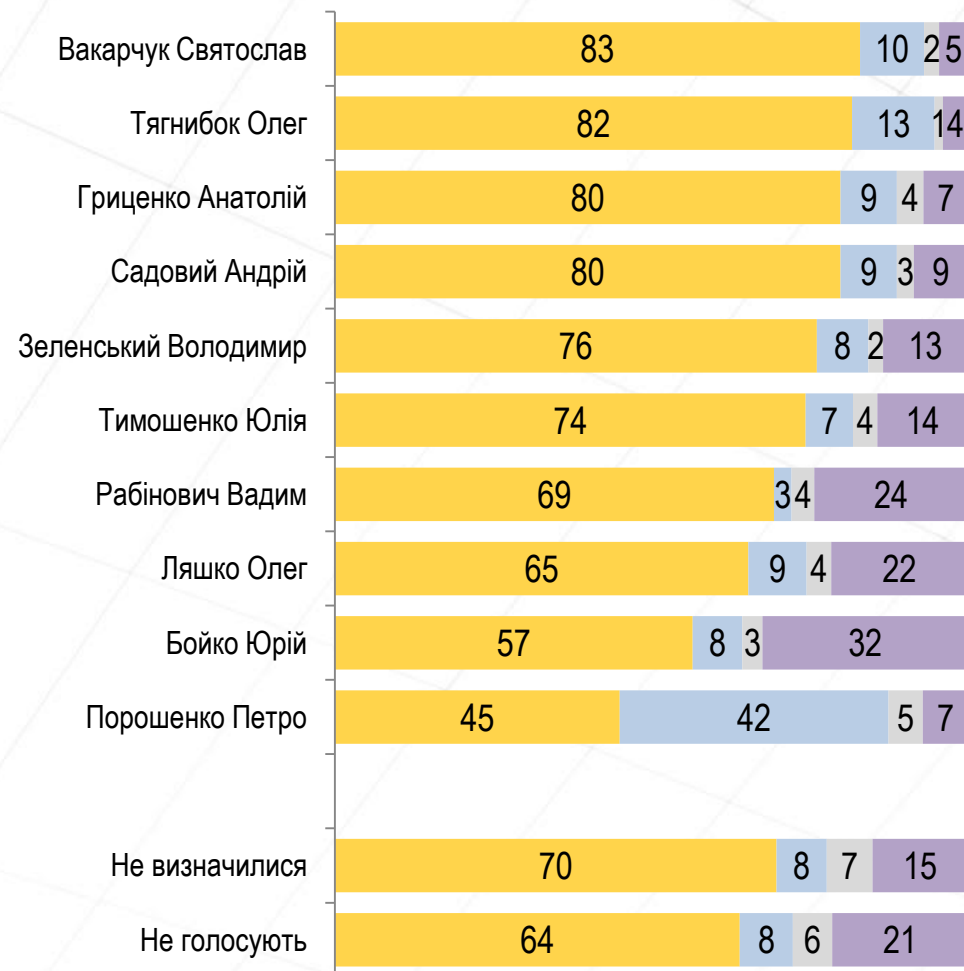
На Вашу думку, в цілому, країні сьогодні потрібні радикальні зміни чи нехай все залишається так, як є, аби не гірше, чи краще повернути так, як було раніше?

- Країні потрібні радикальні зміни
- Нехай все залишається так, як є, аби не гірше
- Важко відповісти
- Краще повернути так, як було раніше

Кластери

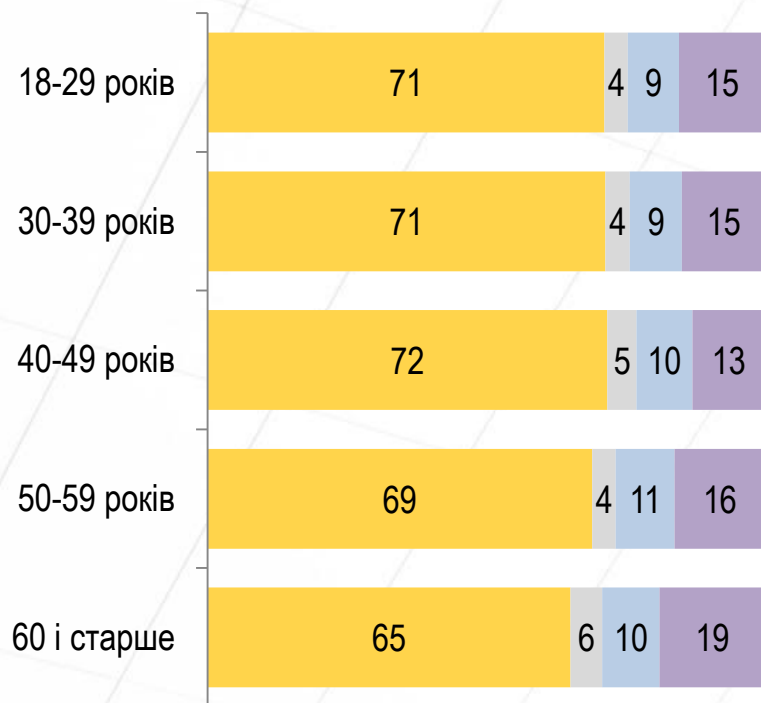
Виборці кандидатів

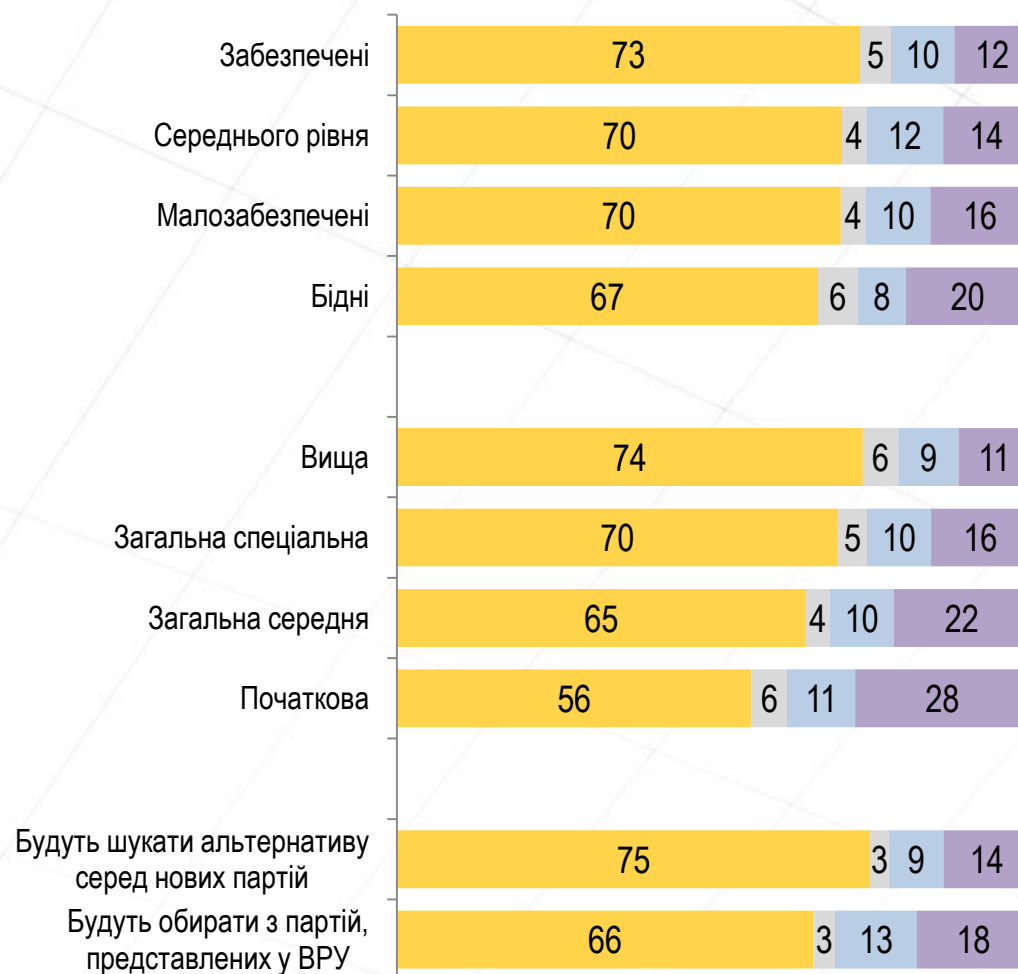
На Вашу думку, в цілому, країні сьогодні потрібні радикальні зміни чи нехай все залишається так, як є, аби не гірше, чи краще повернути так, як було раніше?

- Країні потрібні радикальні зміни
- Нехай все залишається так, як є, аби не гірше
- Важко відповісти
- Краще повернути так, як було раніше

Вік

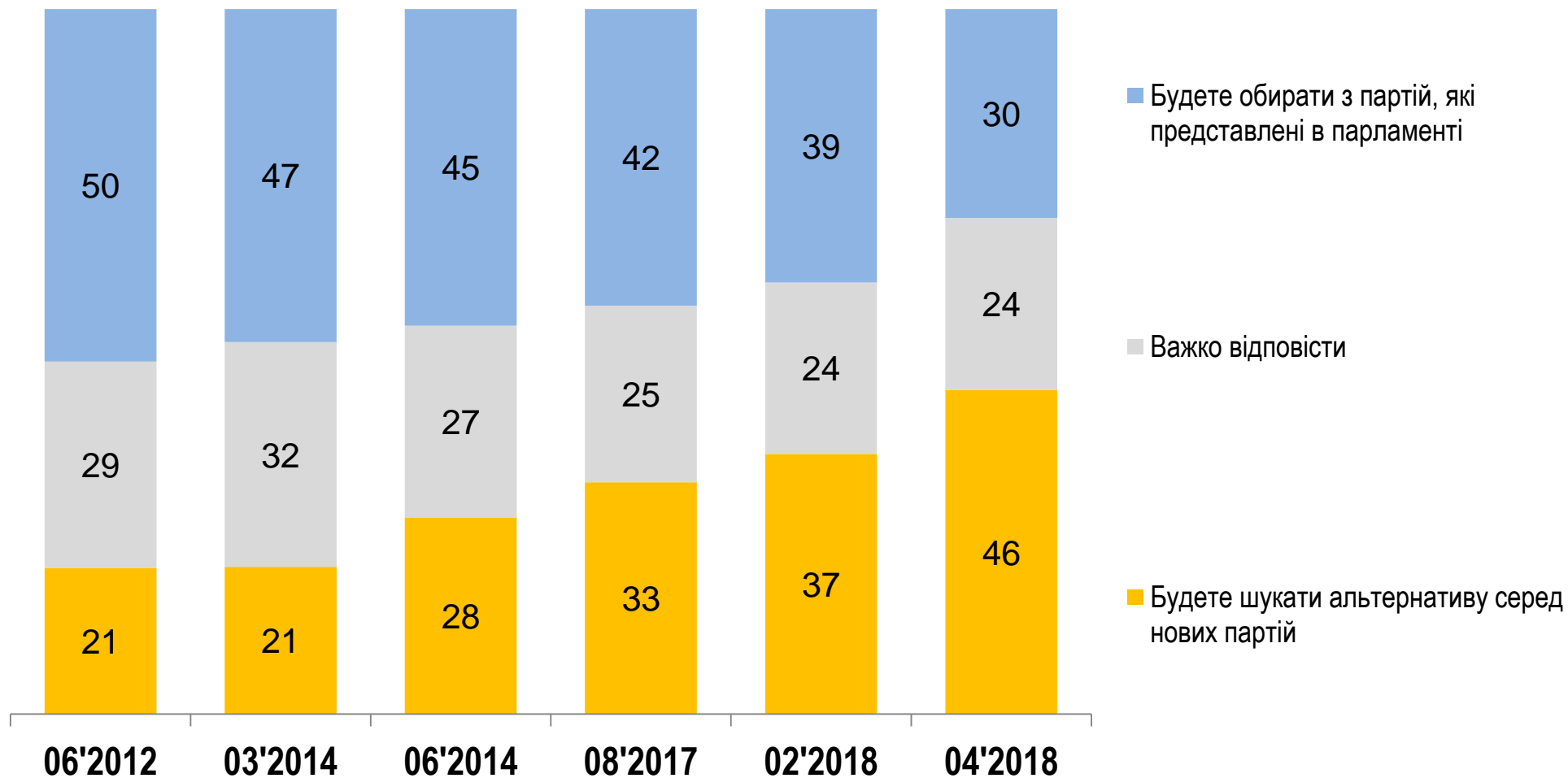
Доходи. Освіта. Підтримка «нових/старих» партій

Запит на «нові обличчя»

Якщо найближчим часом в Україні відбудуться парламентські вибори, Ви...

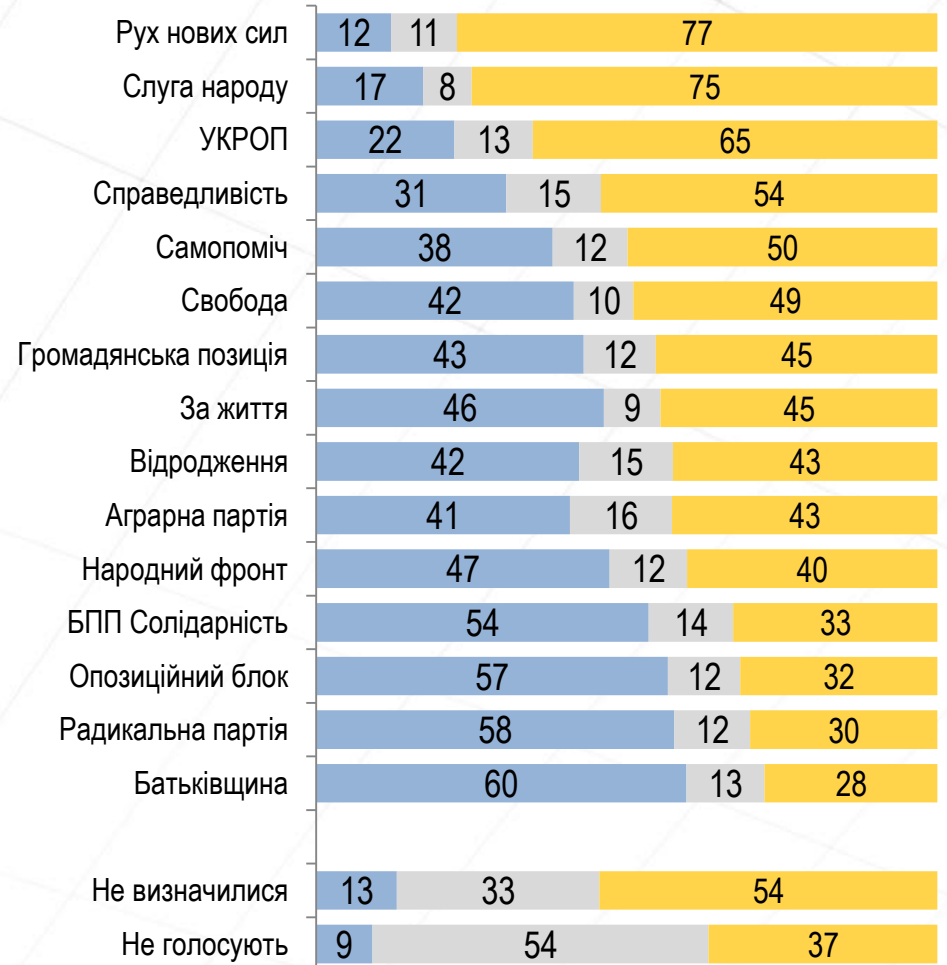
Якщо найближчим часом в Україні відбудуться парламентські вибори, Ви...

- Будете обирати з партій, які представлені в парламенті
- Важко відповісти
- Будете шукати альтернативу серед нових партій

Кластери

Виборці кандидатів

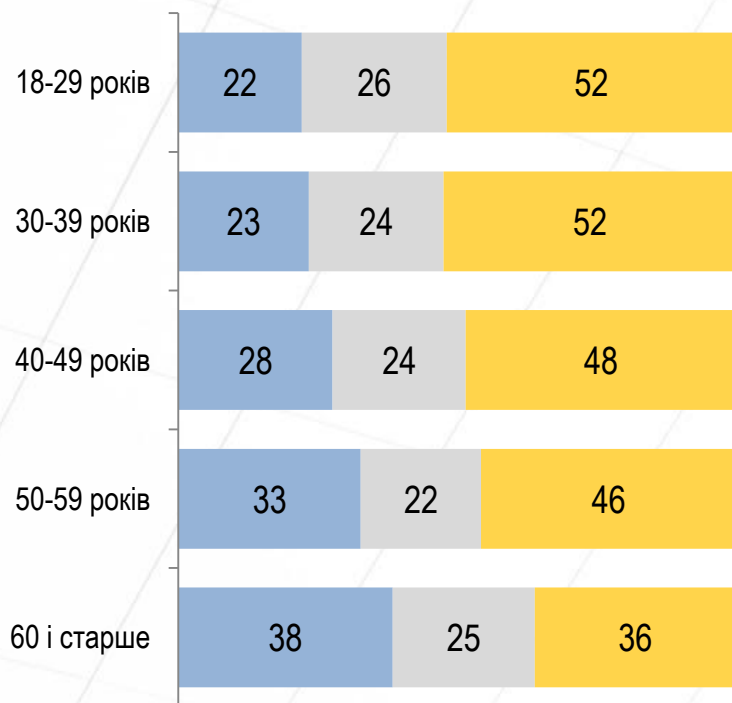

Якщо найближчим часом в Україні відбудуться парламентські вибори, Ви...

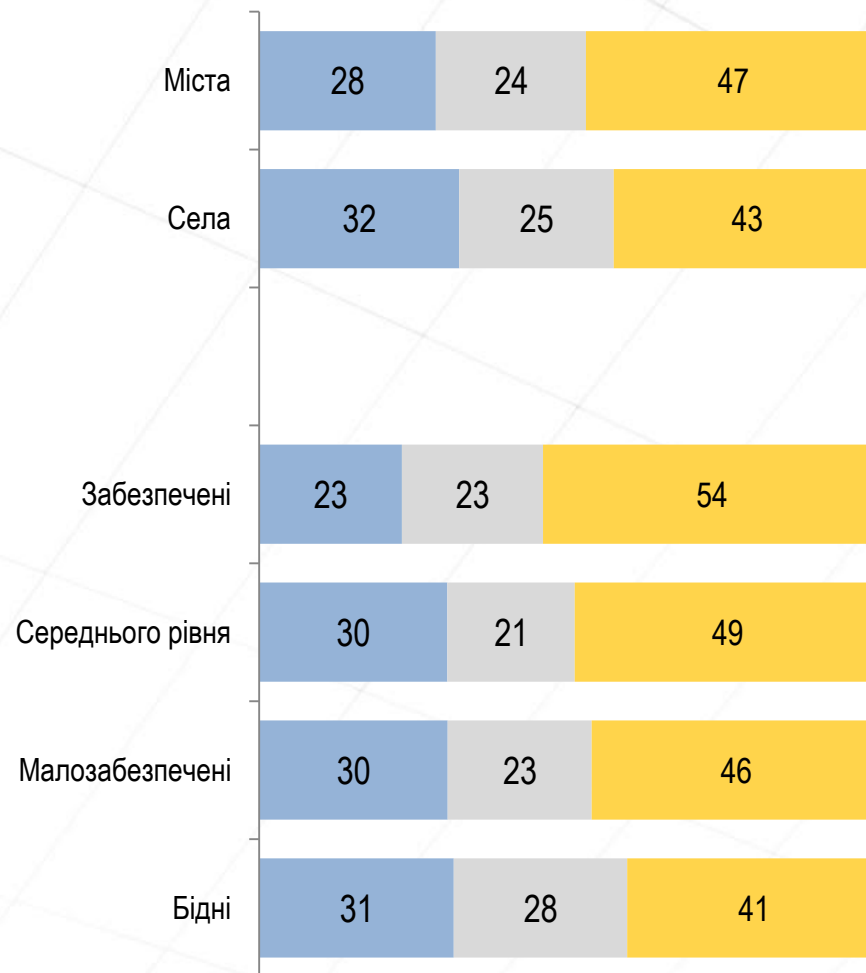

- Будете обирати з партій, які представлені в парламенті
- Важко відповісти
- Будете шукати альтернативу серед нових партій

Вік

Тип поселення. Доходи

Очікування від майбутнього президента

У якій із цих сфер Ви очікуєте першочергових змін від наступного Президента України?

РЕЙТИНГ

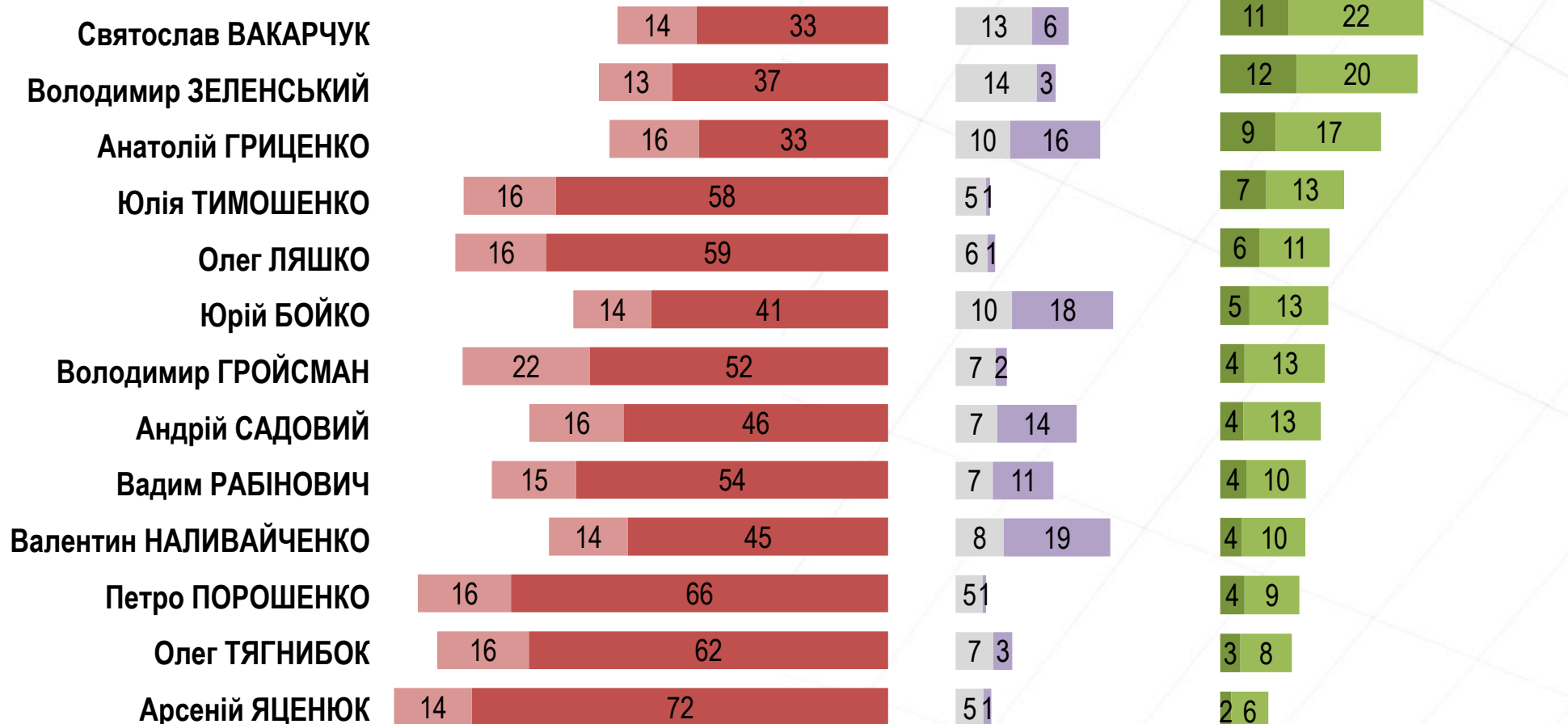

Рівень довіри до політиків

Наскільки Ви довіряєте таким політикам?

РЕЙТИНГ

■ Зовсім не довіряю
 ■ Важко відповісти
 ■ Повністю довіряю
■ Скоріше не довіряю
 ■ Не знаю такого
 ■ Скоріше довіряю

Президентські рейтинги

Якби вибори Президента України відбулися б наступної неділі, то як би Ви проголосували?

РЕЙТИНГ

	Серед усіх %	Серед тих, хто має намір голосувати	Серед тих, хто має намір голосувати і визначився
Тимошенко Юлія	8,8	11,2	14,2
Гриценко Анатолій	6,6	8,6	10,9
Бойко Юрій	6,0	7,4	9,4
Порошенко Петро	5,5	7,3	9,3
Вакарчук Святослав	6,0	7,3	9,2
Ляшко Олег	5,5	6,6	8,4
Зеленський Володимир	5,8	6,5	8,3
Рабінович Вадим	3,8	5,0	6,4
Садовий Андрій	1,9	2,6	3,3
Наливайченко Валентин	1,2	1,6	2,0
Тягнибок Олег	1,1	1,4	1,8
Яценюк Арсеній	1,0	1,2	1,5
Інший кандидат	10,7	12,0	15,3
Важко відповісти	19,3	21,5	
Не приймали б участі	16,9		

Рейтинги, «другий вибір» і «антирейтинг»

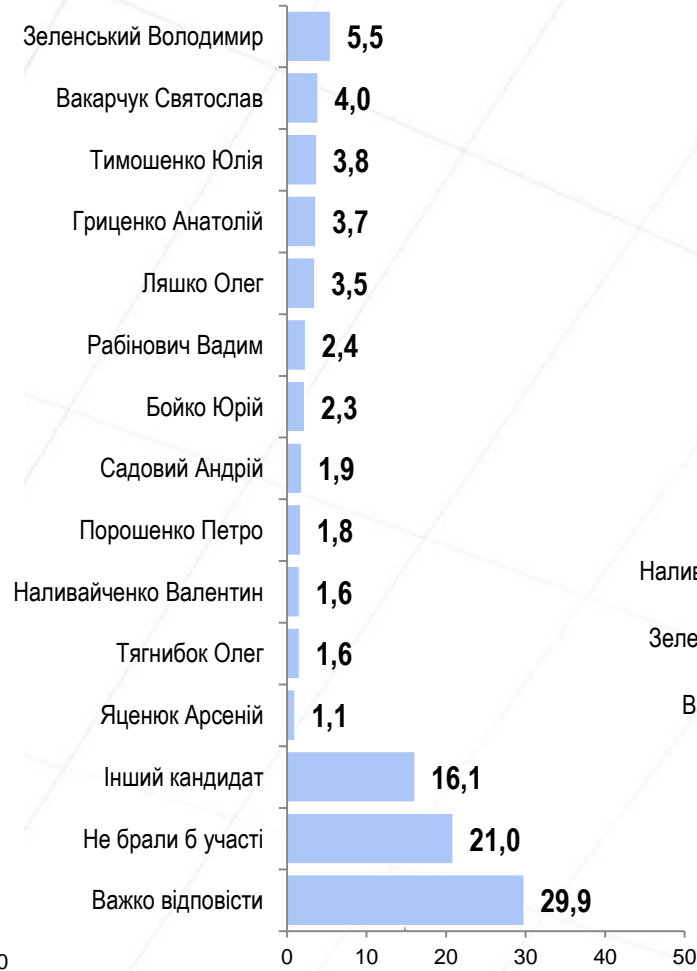

Серед усіх опитаних, %

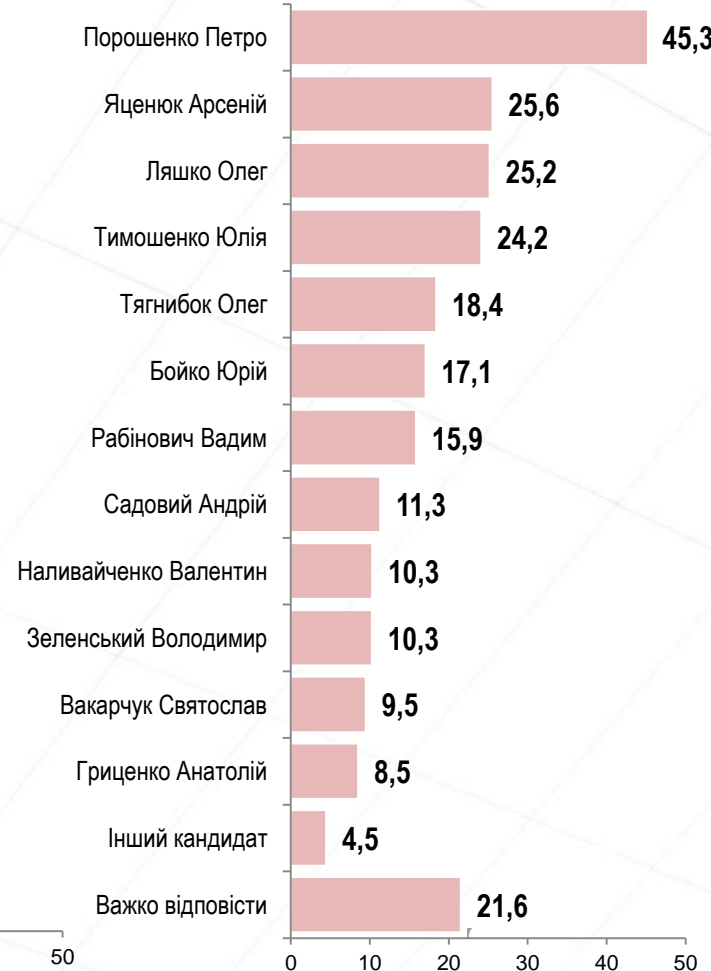
Рейтинг

Другий вибір

Антирейтинг

ПЕРЕТОКИ («другий» вибір)

«А за кого Ви проголосуєте, якщо кандидат, якого Ви підтримуєте зараз, не буде брати участі у виборах?»

ВИБОРЦІ КАНДИДАТІВ

	Бойко Юрій	Вакарчук Святослав	Гриценко Анатолій	Зеленський Володимир	Ляшко Олег	Порошенко Петро	Рабінович Вадим	Садовий Андрій	Тимошенко Юлія	Тягнибок Олег
Бойко Юрій		1	4	1	5	5	20	2	5	
Вакарчук Святослав	2		8	30	4	5		5	6	5
Гриценко Анатолій	6	6		3	4	7	10	18	8	9
Зеленський Володимир	11	32	5		9	6	9	6	8	11
Наливайченко Валентин	1	3	8	1	1	2	2	7	3	2
Ляшко Олег	7	3	4	11		8	3	5	11	14
Порошенко Петро	1	4	3	3	7		1	2	3	5
Рабінович Вадим	14	2	5	4	3	2		1	3	3
Садовий Андрій	3	5	8	2	1	1	1		3	8
Тимошенко Юлія	4	4	10	4	18	9	6	6		12
Тягнибок Олег	1	3	4	2	4	2	1	7	4	
Яценюк Арсеній		1	1	1	4	7		2	2	1
Інший кандидат	27	12	12	14	10	14	18	16	12	14
Не приймали б участі	6	7	5	7	8	6	10	8	5	3
Важко відповісти	17	19	23	16	23	25	19	16	27	13

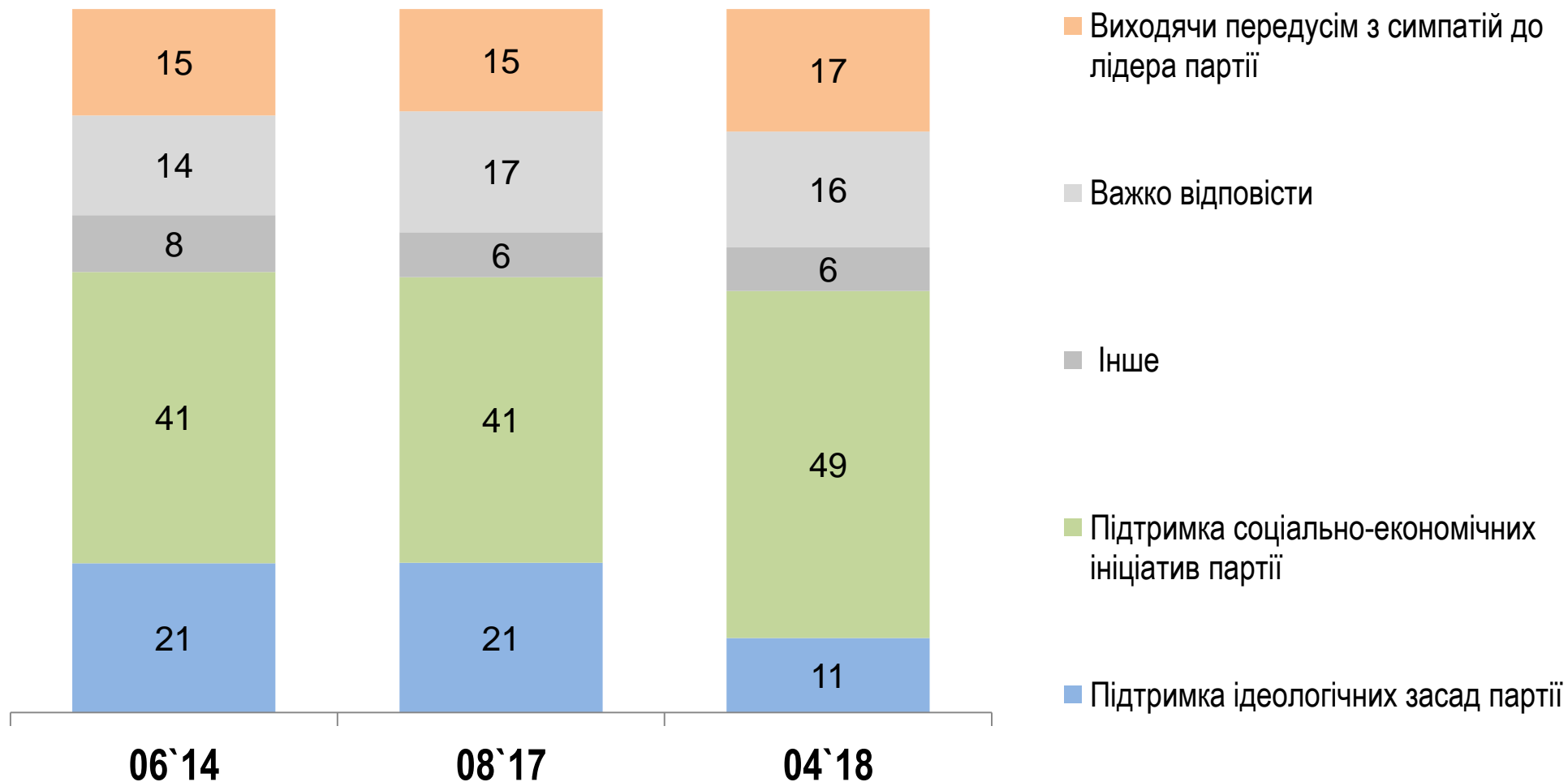
Рейтинги партій

Якби парламентські вибори проводилися наступної неділі, то як би Ви проголосували?

РЕЙТИНГ

	Серед усіх %	Серед тих, хто має намір голосувати	Серед тих, хто має намір голосувати і визначився
Батьківщина	9,2	12,7	15,6
Громадянська позиція	5,7	7,9	9,7
Опозиційний блок	6,1	7,8	9,6
Слуга народу	5,9	7,3	9,0
За життя	4,7	6,6	8,2
Радикальна партія	4,9	6,5	8,0
БПП Солідарність	4,5	6,1	7,6
Самопоміч	3,1	4,2	5,2
Свобода	2,3	3,1	3,8
Аграрна партія України	1,9	2,4	2,9
УКРОП	1,4	1,9	2,3
Справедливість	1,0	1,3	1,6
Відродження	0,7	1,0	1,2
Рух нових сил	0,7	1,0	1,2
Народний фронт	0,7	0,9	1,2
ДІЯ Яроша	0,5	0,7	0,9
Народний Контроль	0,3	0,5	0,6
Нова держава	0,3	0,4	0,5
Демократичний Альянс	0,2	0,3	0,4
Наш край	0,3	0,3	0,4
Соціалістична партія	0,1	0,1	0,2
Інша партія	7,7	8,2	10,1
Важко відповісти	17,4	18,9	
Не приймали б участі	20,3		

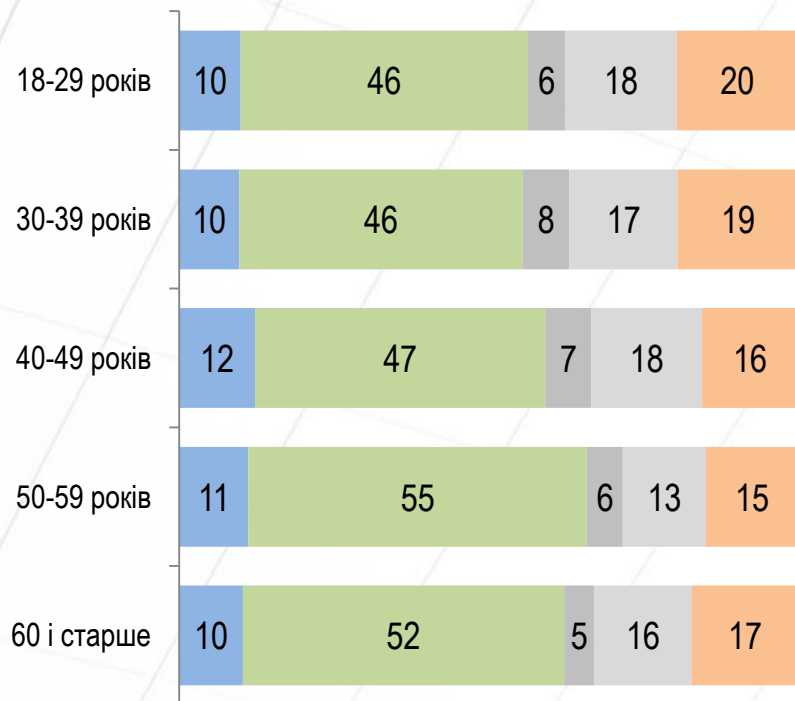
Який з цих мотивів буде головним при Вашому виборі певної партії?

Який з цих мотивів буде головним при Вашому виборі певної партії?

- Підтримка ідеологічних засад партії
- Підтримка соціально-економічних ініціатив партії
- Інше
- Важко відповісти
- Виходячи передусім з симпатій до лідера партії

Вік

Виборці партій

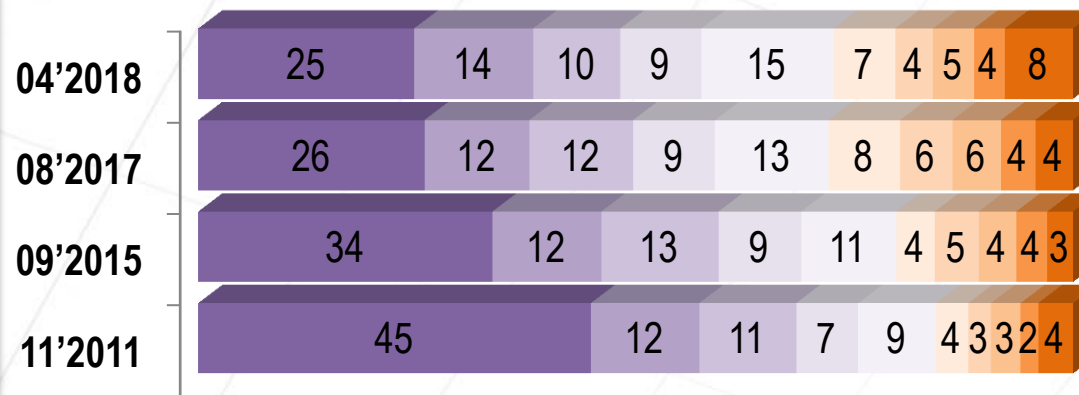
Ціннісні орієнтації

ІНДИВІДУАЛЬНА VS ДЕРЖАВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Скажіть будь ласка, наскільки Ви згодні чи не згодні з наступними твердженнями.
 "1" означає, що ви повністю згодні з думкою, розташованою ліворуч, а "10" - з думкою справа

Влада повинна брати на себе більше відповідальності у забезпеченні життя кожного громадянина

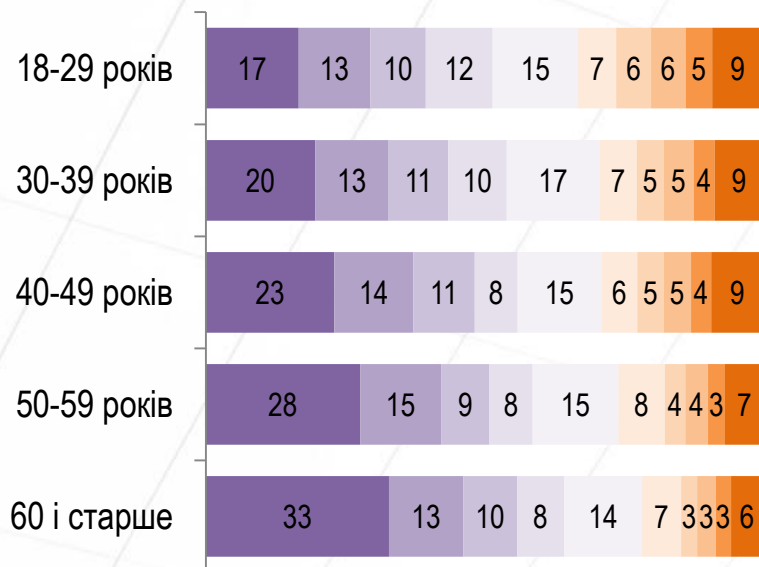
Люди повинні брати на себе більше відповідальності за забезпечення свого життя

ІНДИВІДУАЛЬНА VS ДЕРЖАВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

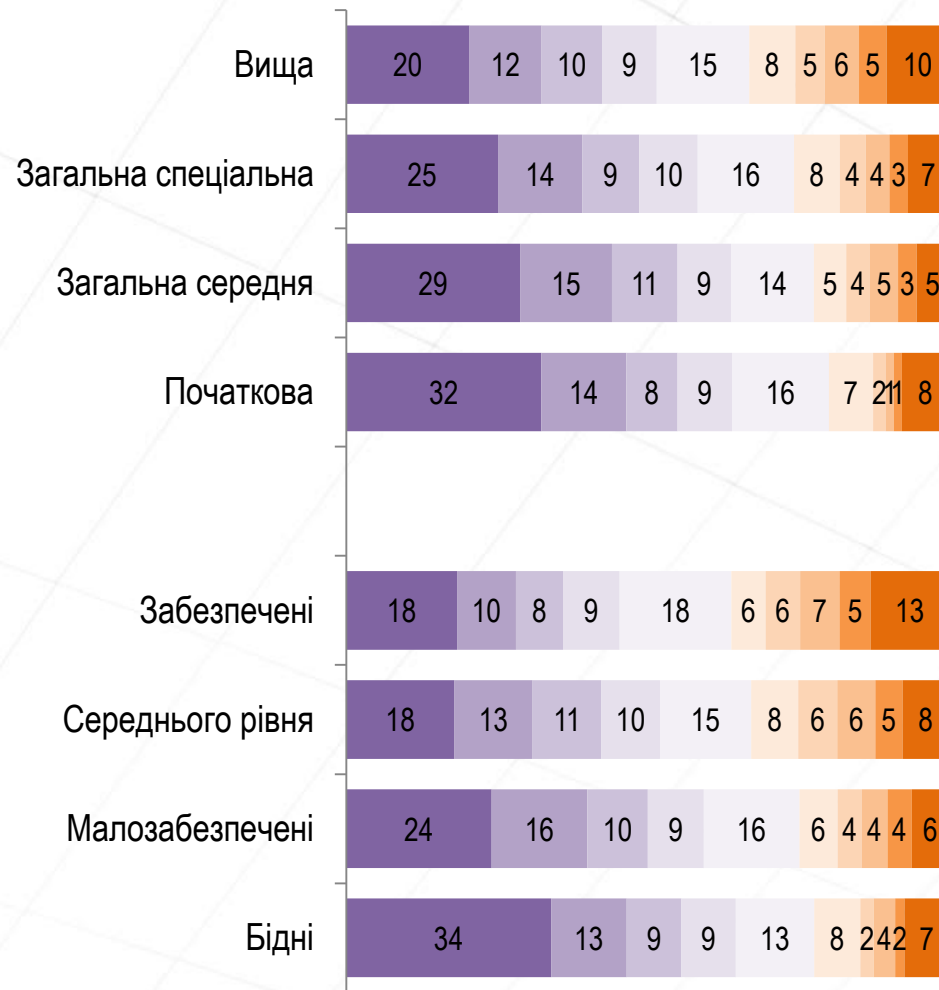
РЕЙТИНГ

- Влада повинна брати на себе більше відповідальності
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- Люди повинні брати на себе більше відповідальності

Вік

Освіта. Доходи

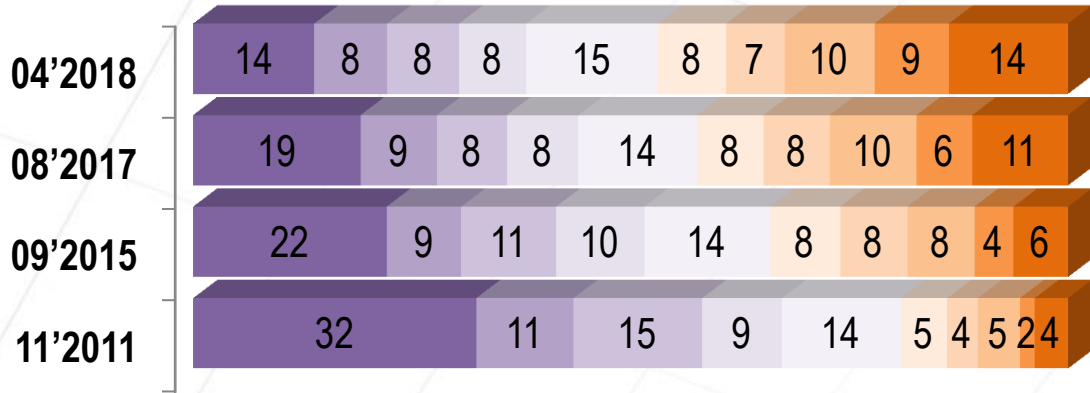

УРІВНЮВАННЯ VS СТИМУЛЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ

Скажіть будь ласка, наскільки Ви згодні чи не згодні з наступними твердженнями.
 "1" означає, що ви повністю згодні з думкою, розташованою ліворуч, а "10" - з думкою справа

Доходи населення слід зробити більш рівними

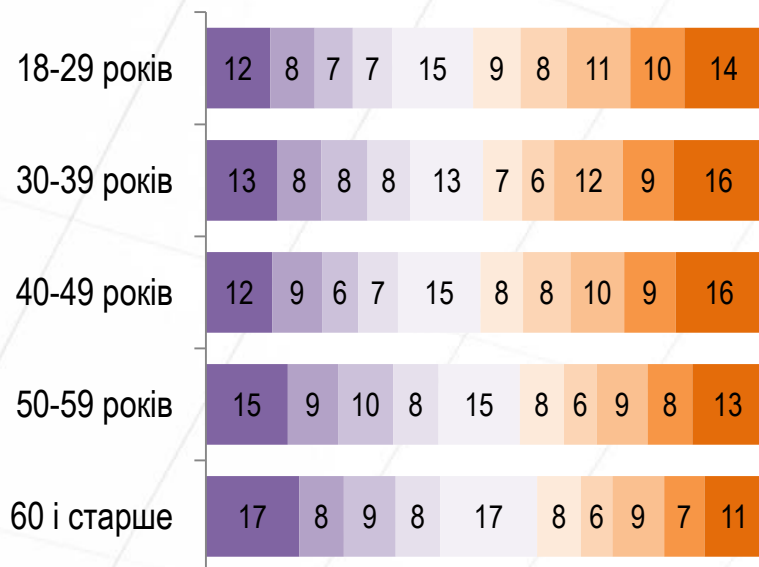
Потрібно стимулювати індивідуальну активність громадян шляхом можливостей для збільшення доходів

УРІВНЮВАННЯ VS СТИМУЛЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ

РЕЙТИНГ

- Доходи населення слід зробити більш рівними
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- Потрібно стимулювати індивідуальну активність громадян

Вік

Освіта. Доходи

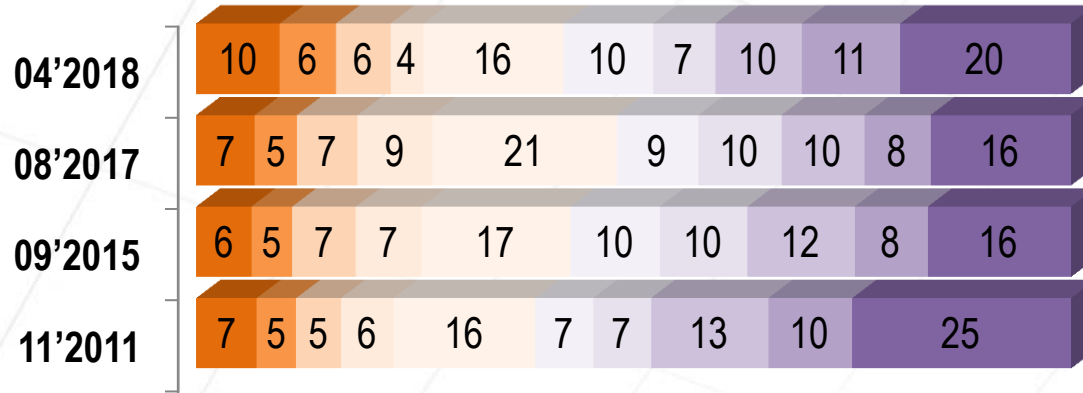

ПРИВАТНА VS ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ У БІЗНЕСІ

Скажіть будь ласка, наскільки Ви згодні чи не згодні з наступними твердженнями.
 "1" означає, що ви повністю згодні з думкою, розташованою ліворуч, а "10" - з думкою справа

Слід збільшити
 приватну
 власність у
 бізнесі та
 промисловості

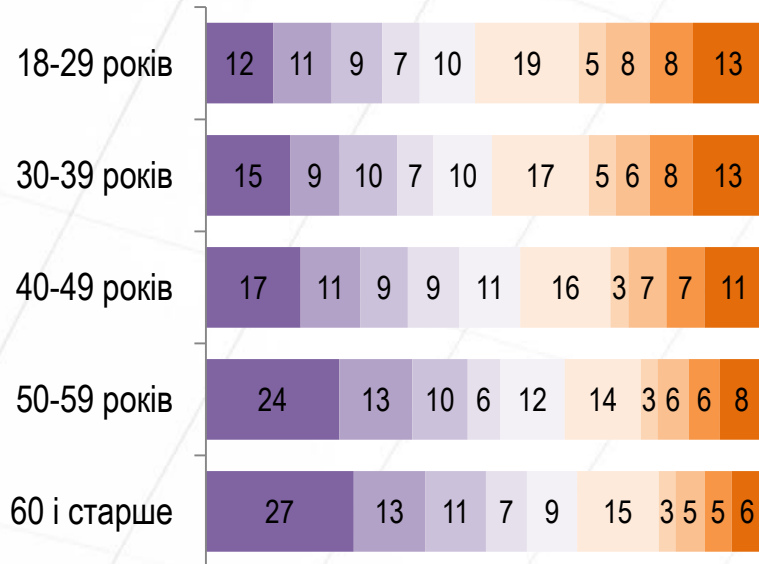
Слід збільшити
 державну
 власність у
 бізнесі та
 промисловості

ПРИВАТНА VS ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ У БІЗНЕСІ

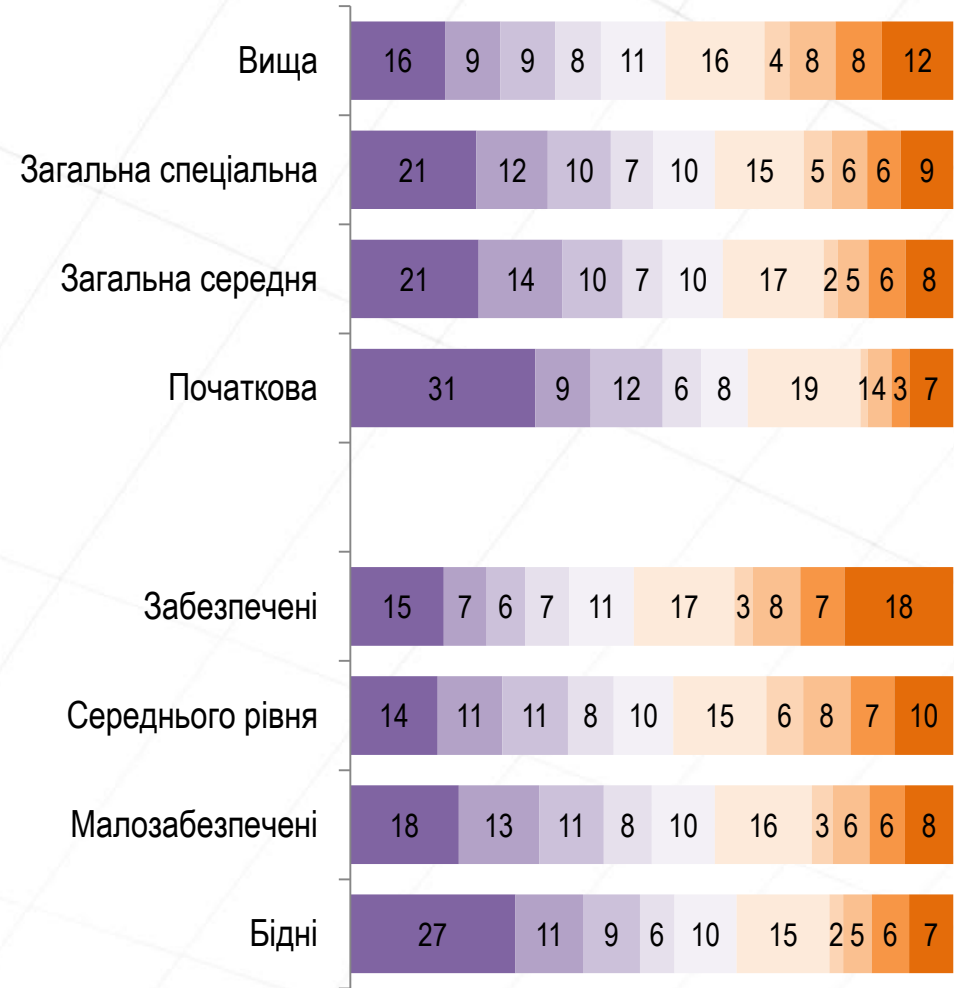
РЕЙТИНГ

- Слід збільшити державну власність у бізнесі та промисловості
- 9
- 8
- 7
- 6
- 5
- 4
- 3
- 2
- Слід збільшити приватну власність у бізнесі та промисловості

Вік

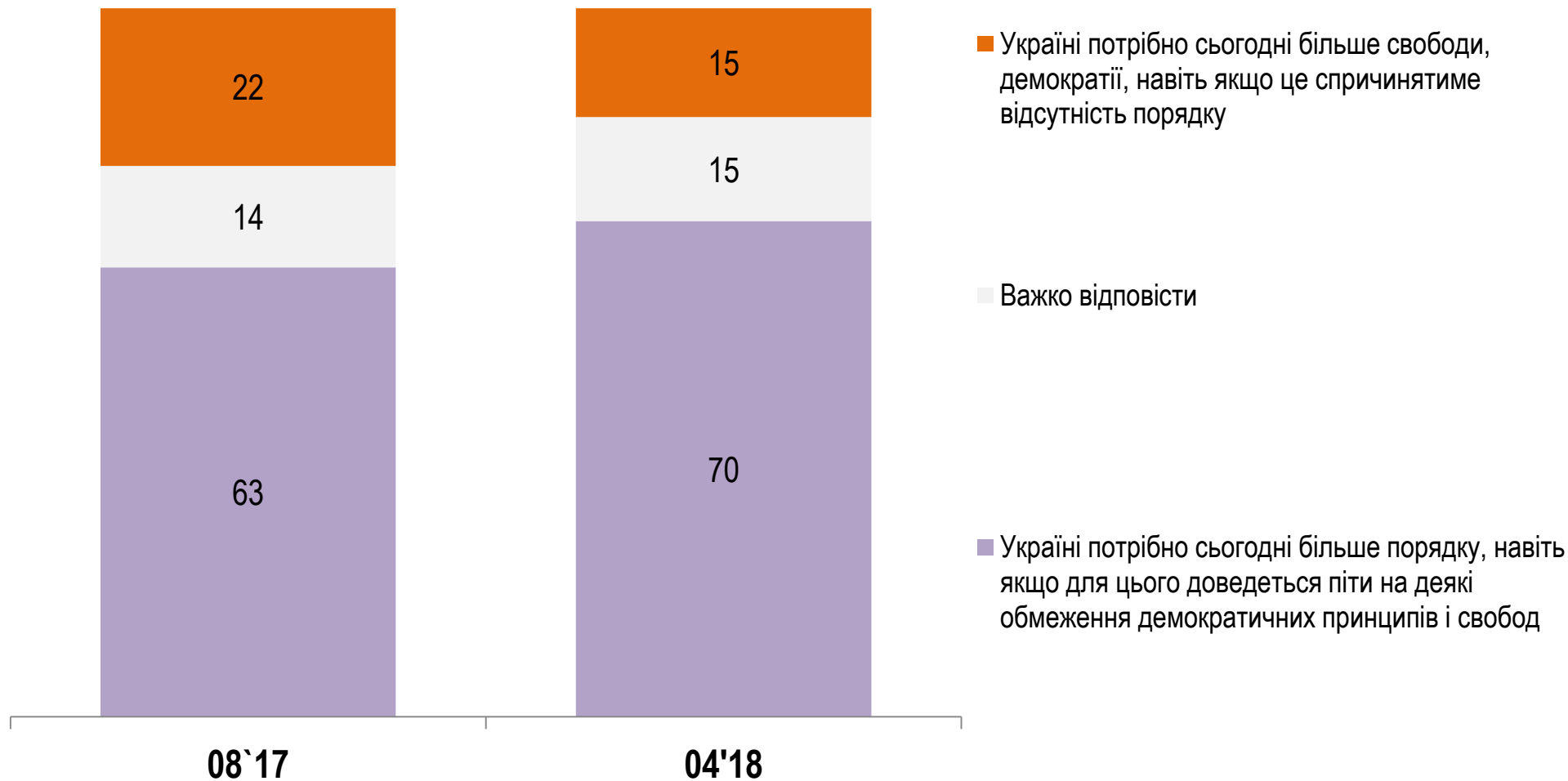

Освіта. Доходи

Як Ви Вважаєте, Україні сьогодні потрібно більше порядку чи свободи і демократії?

РЕЙТИНГ

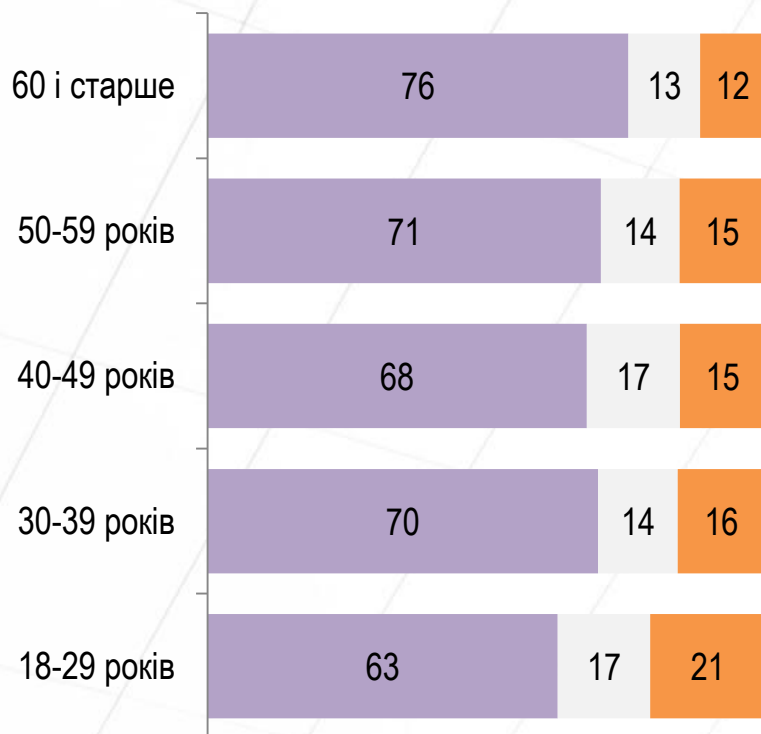

Як Ви Вважаєте, Україні сьогодні потрібно більше порядку чи свободи і демократії?

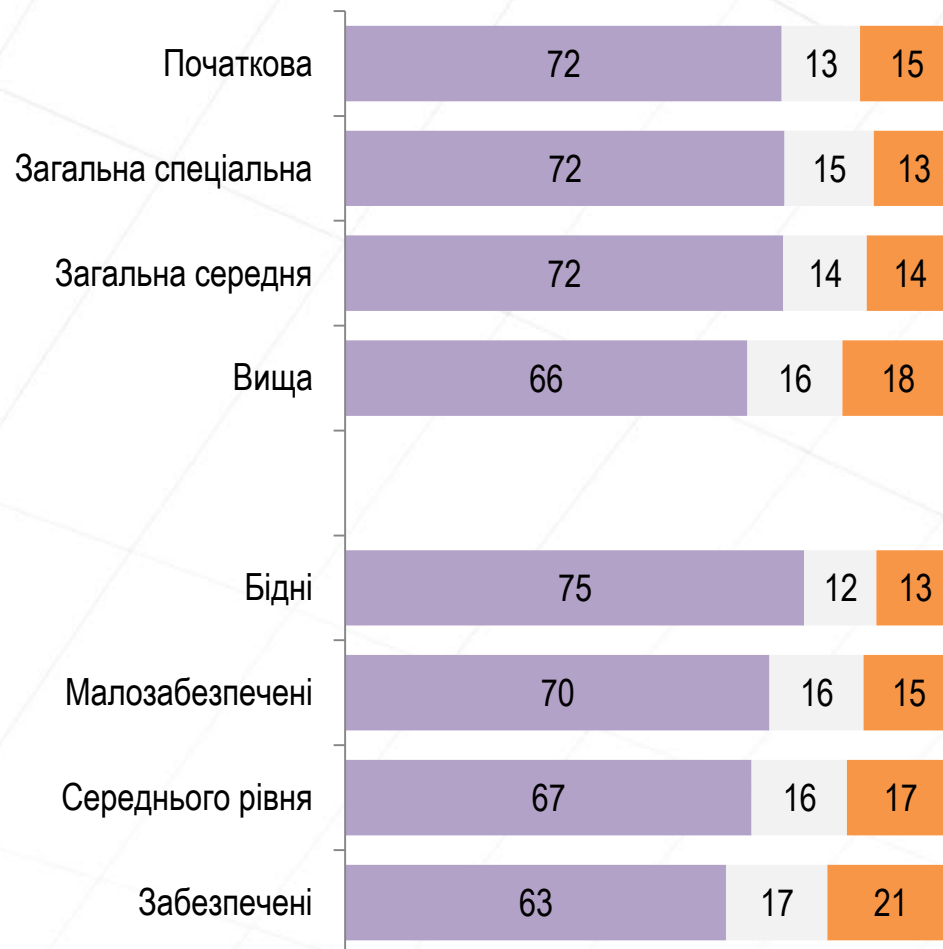
РЕЙТИНГ

- Україні потрібно сьогодні більше порядку
- Важко відповісти
- Україні потрібно сьогодні більше свободи, демократії

Вік

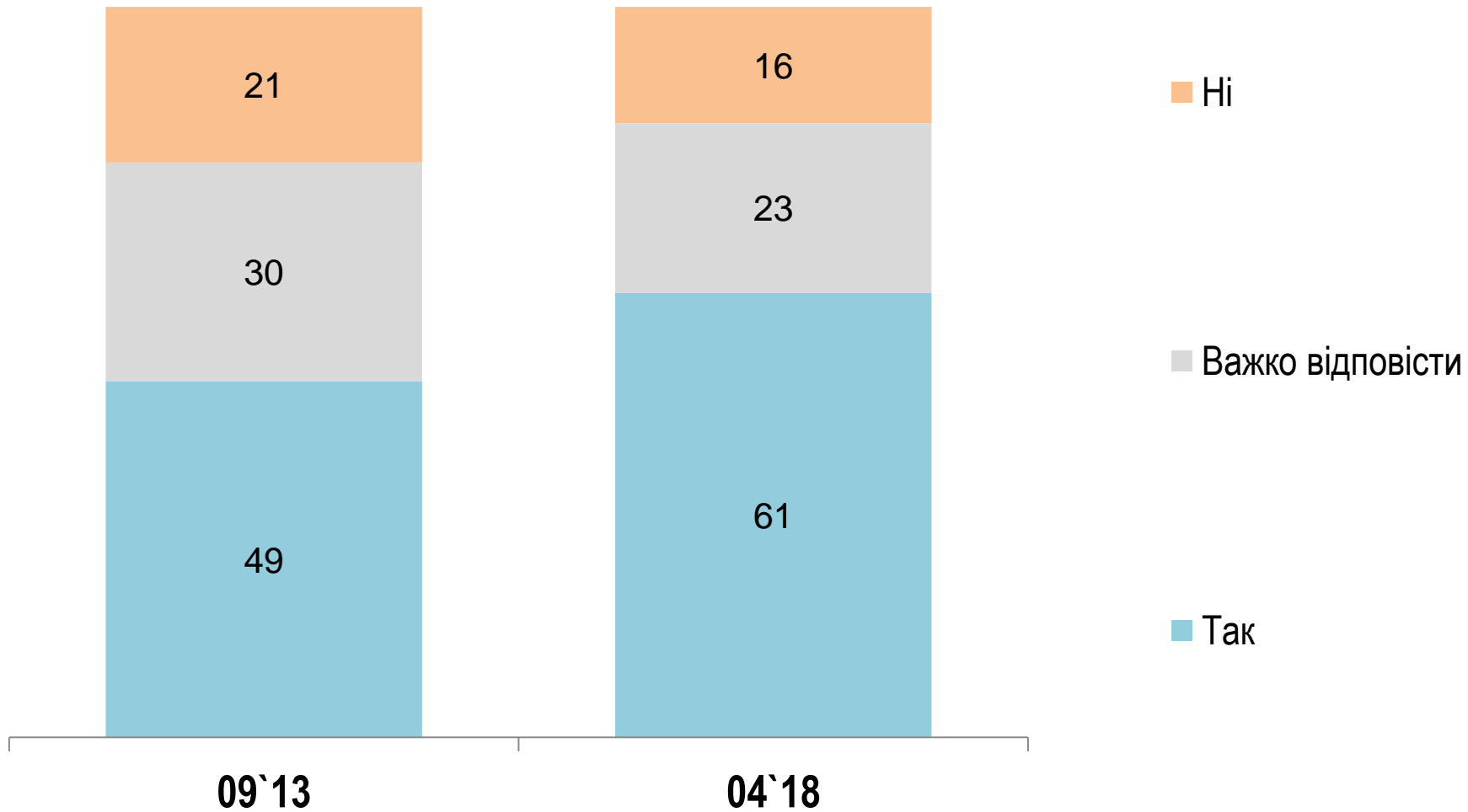
Освіта. Доходи

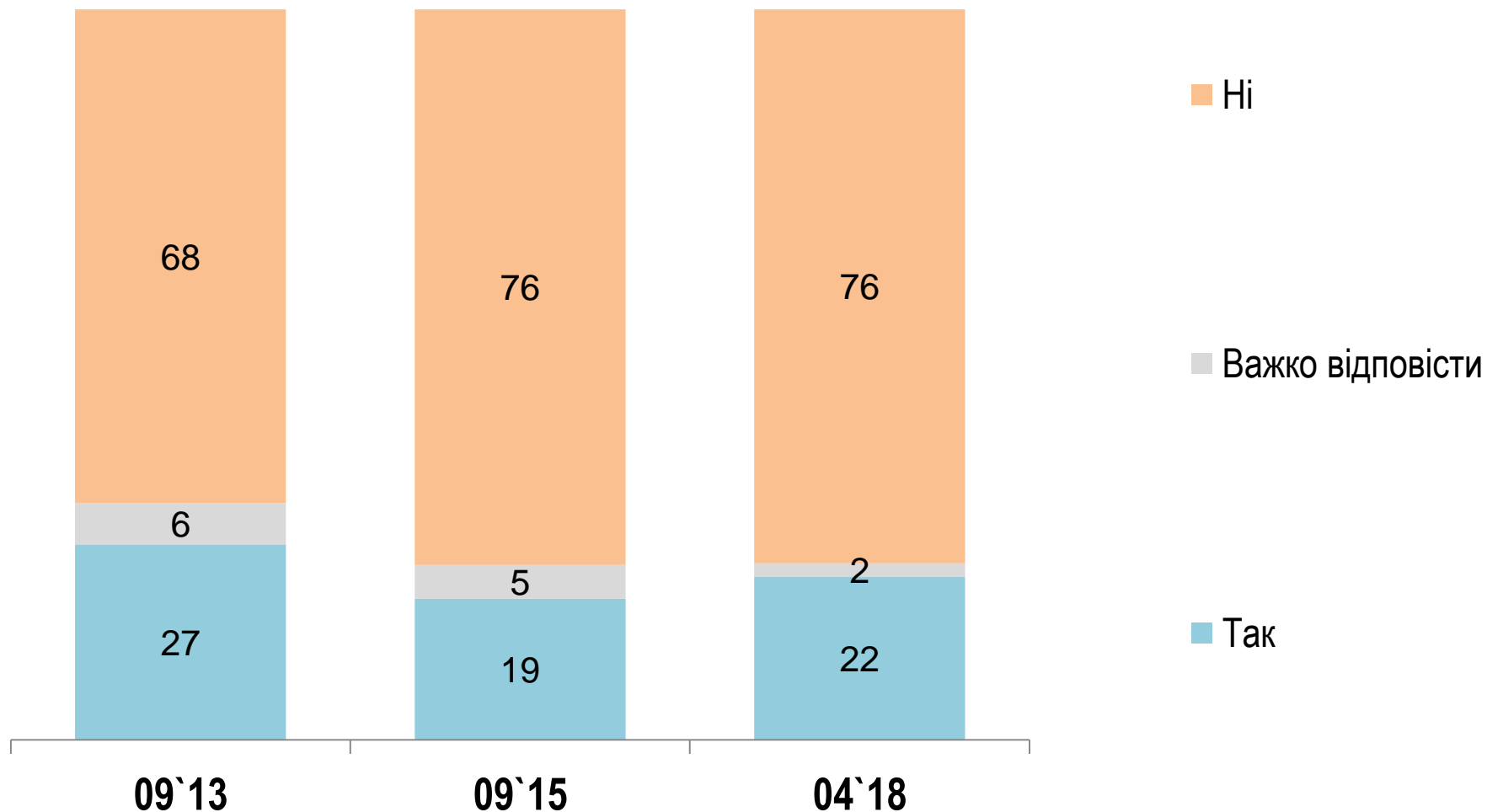
Питання корупції

Чи виріс, на Ваш погляд, рівень корупції у Вашому регіоні за останній рік?

Чи доводилося Вам протягом останнього року особисто давати комусь хабар, подарунок, грошову винагороду для вирішення особистого питання?

РЕЙТИНГ

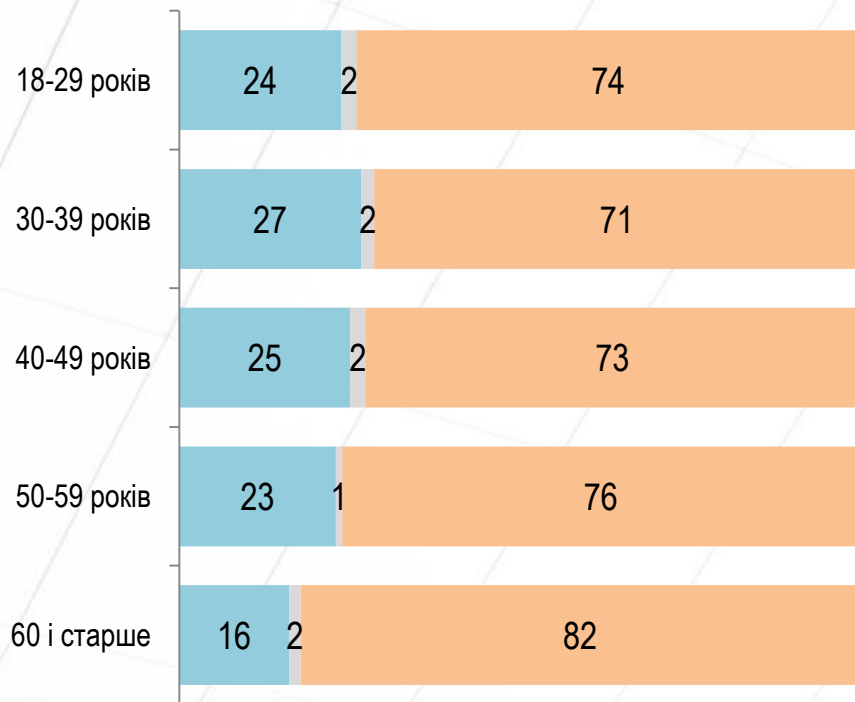

Чи доводилося Вам протягом останнього року особисто давати комусь хабар, подарунок, грошову винагороду для вирішення особистого питання?

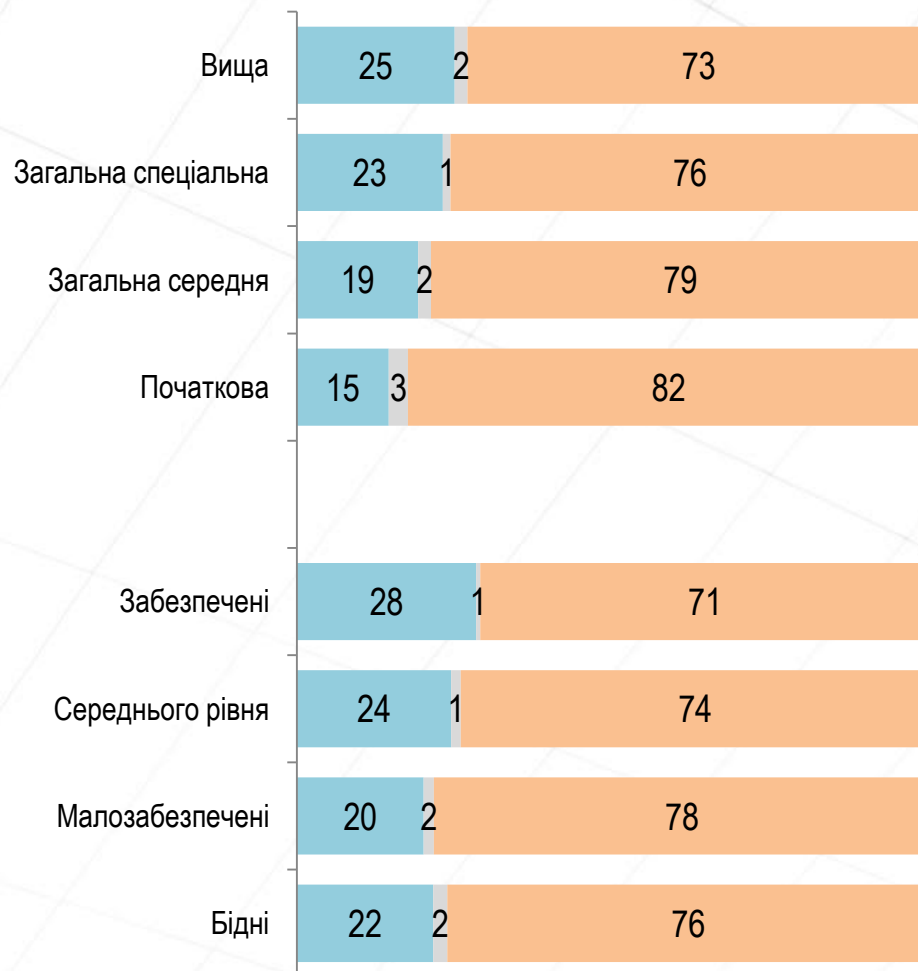

■ Так   ■ Важко відповісти   ■ Ні

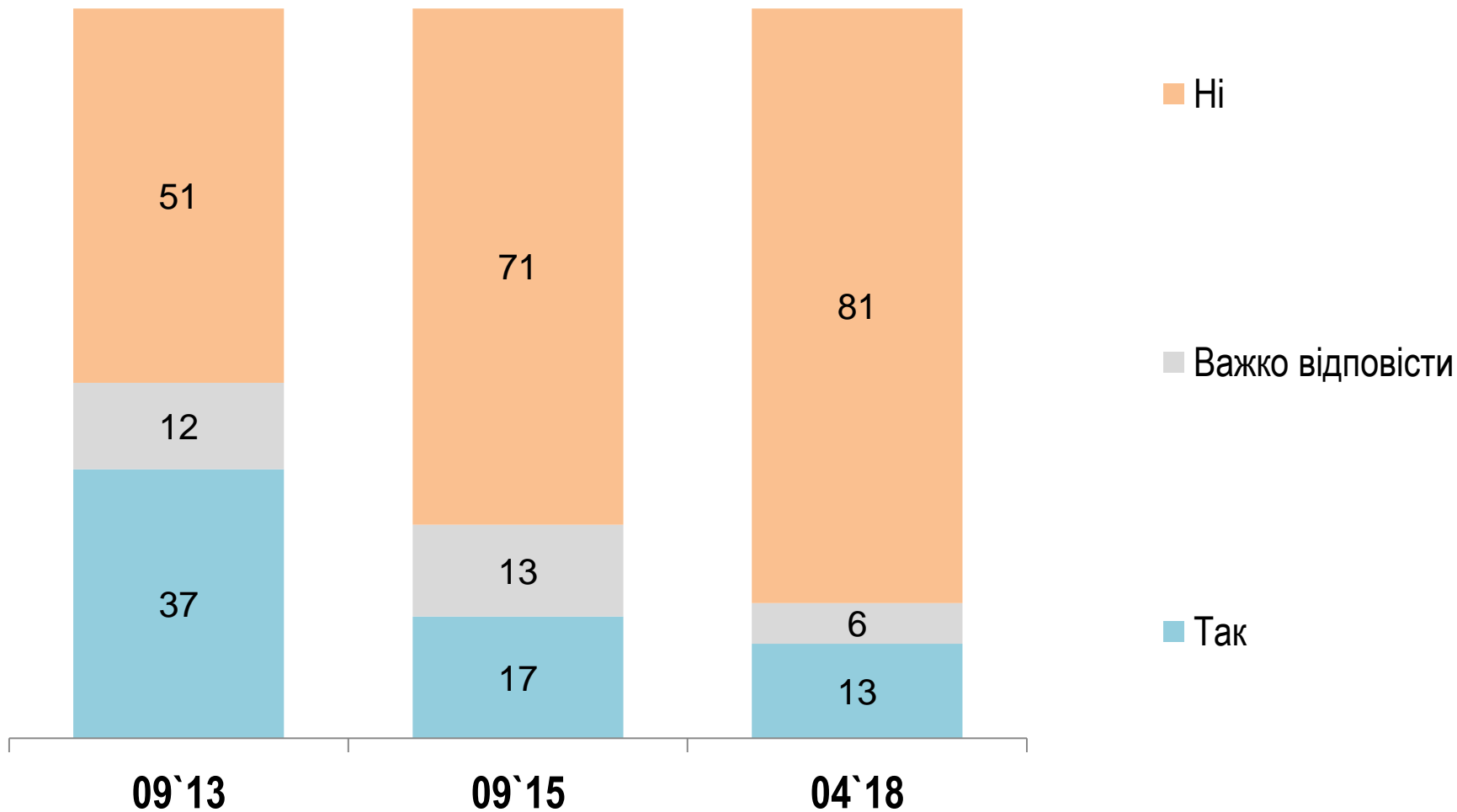
Вік

Освіта. Доходи

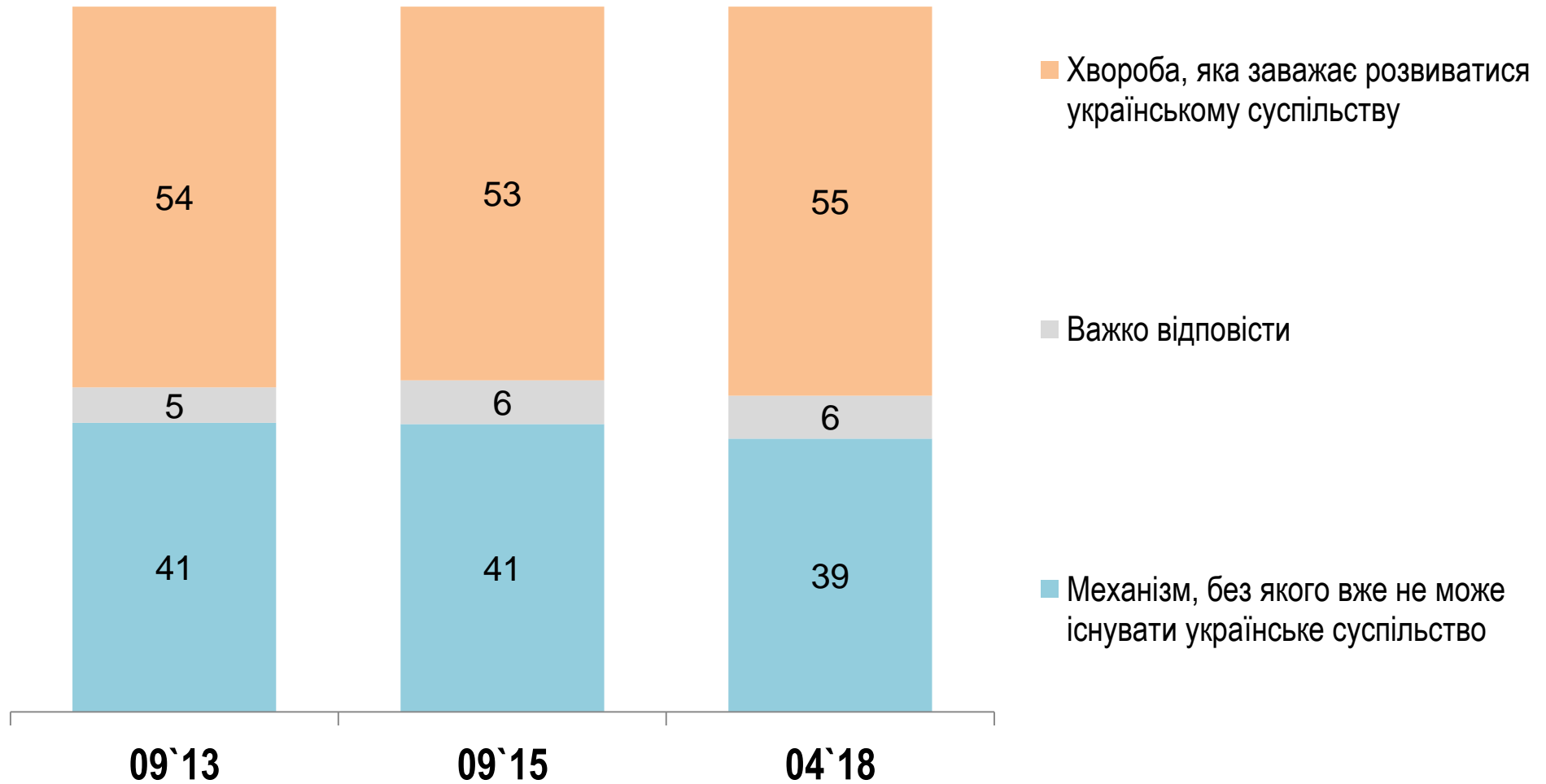

Чи є, на Вашу думку, виправданою дача хабара, подарунок чиновнику, якщо треба вирішити питання, які мають велике значення для Вас особисто?

На Ваш погляд корупція це...

РЕЙТИНГ

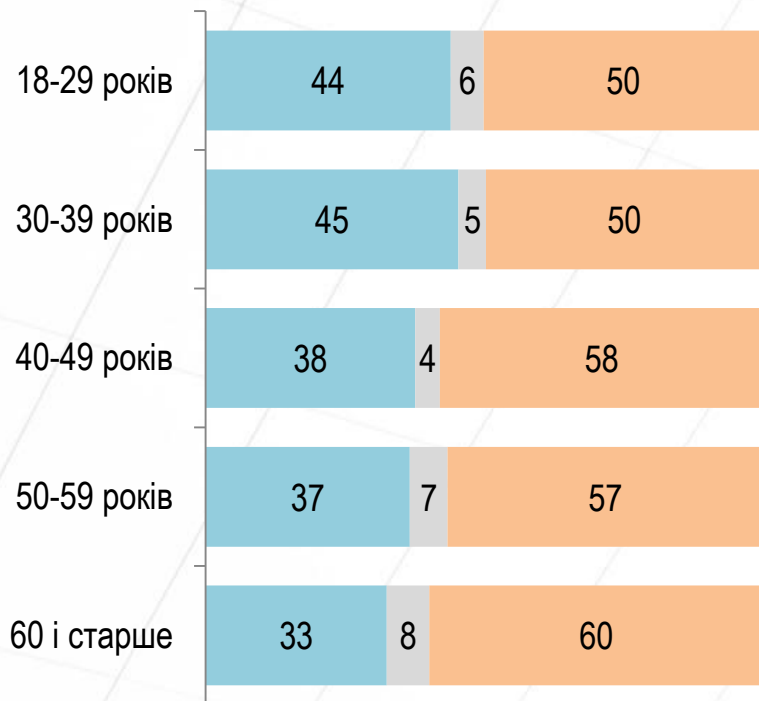
На Ваш погляд корупція це...

■ Механізм, без якого вже не може існувати українське суспільство

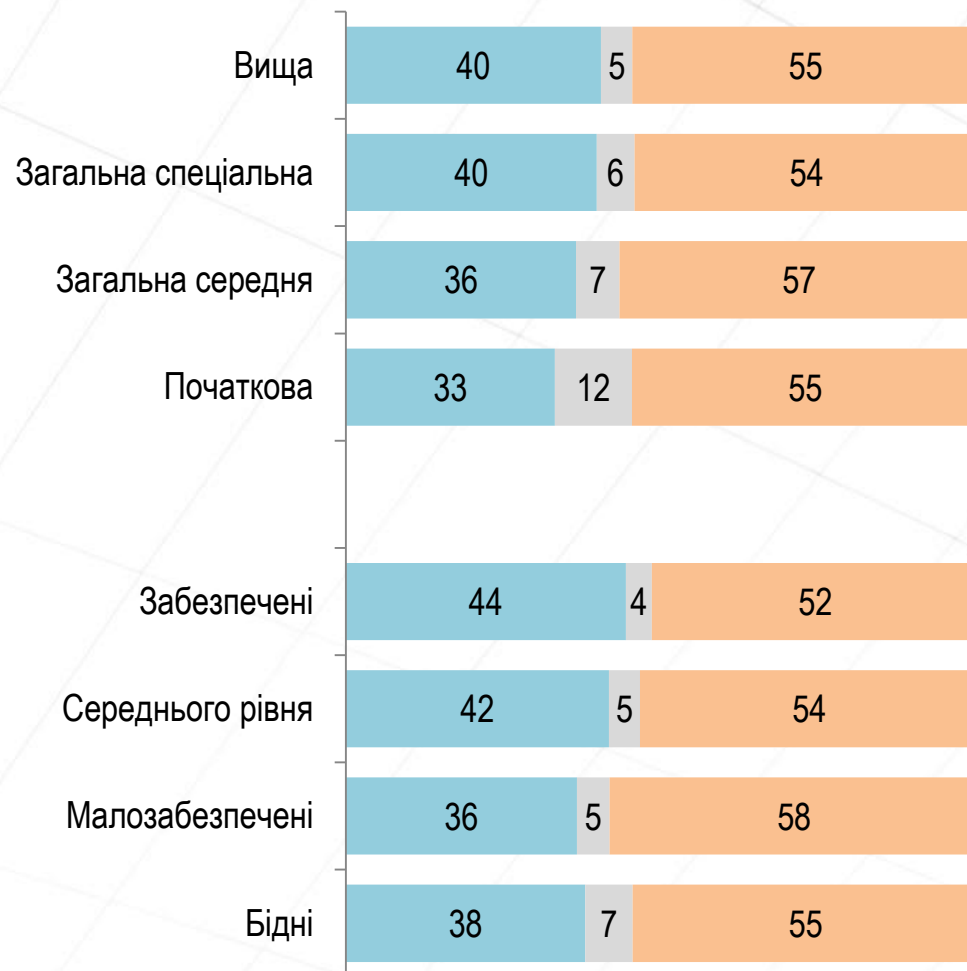
■ Важко відповісти

■ Хвороба, яка заважає розвиватися українському суспільству

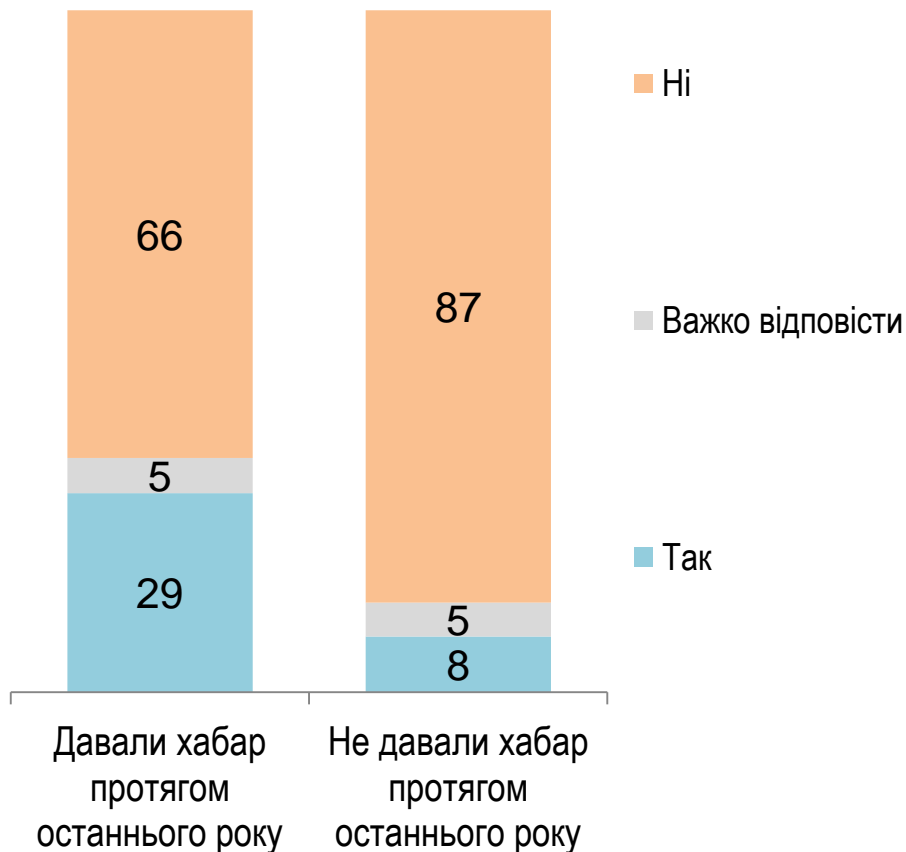
Вік

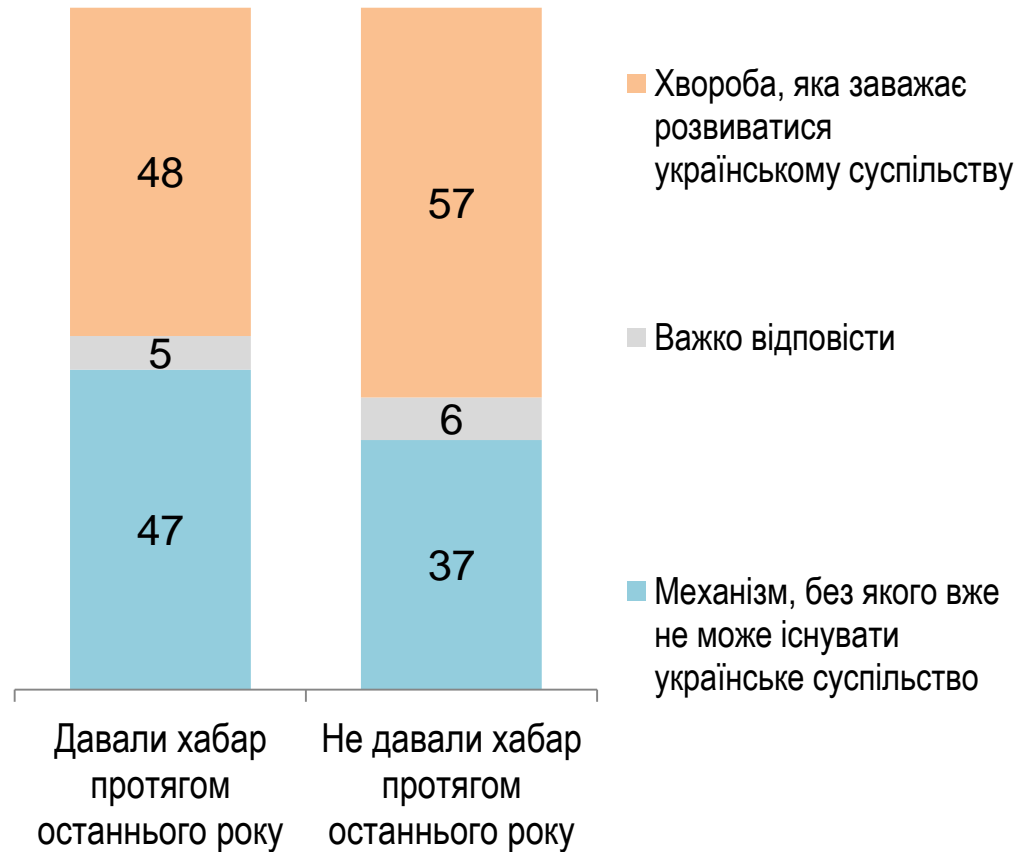
Освіта. Доходи

Чи є, на Вашу думку, виправданою дача хабара, подарунок чиновнику, якщо треба вирішити питання, які мають велике значення для Вас особисто?

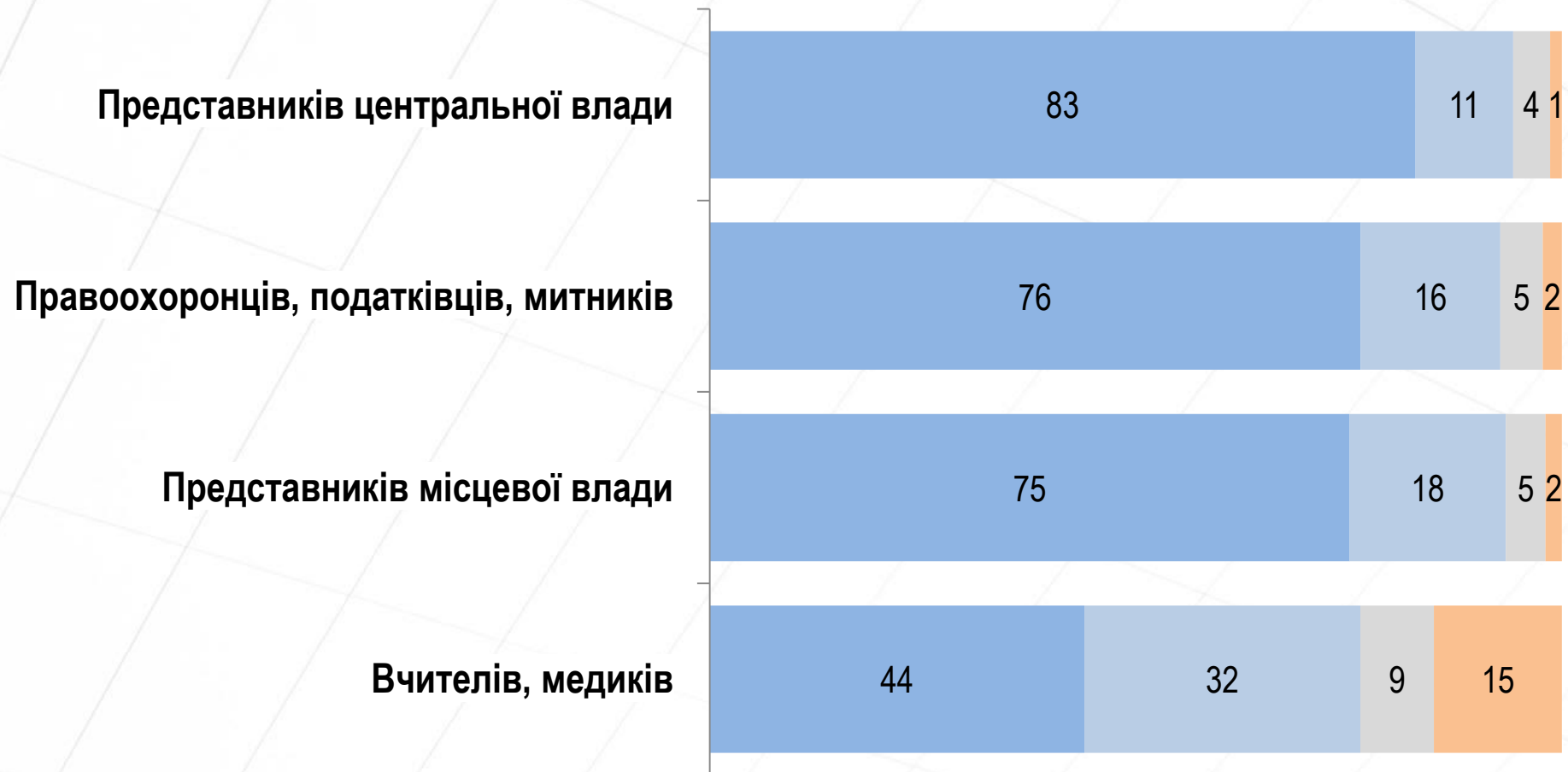
На Ваш погляд корупція це...

Як Ви вважаєте, наскільки важким повинно бути покарання за корупцію для ...?

- Важким (ув'язнення, конфіскація майна тощо)
- Помірним (штраф, звільнення з роботи тощо)
- Важко відповісти
- Легким (попередження, догана тощо)

Контакти

Соціологічна група «РЕЙТИНГ»

01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, 3, оф.3

(+380 44) 254-3693

(+380 44) 254-3694

<http://ratinggroup.ua/>

info@ratinggroup.ua

соціологічна група

РЕЙТИНГ